

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

- ★ Decyzja nr 1855./2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiająca Program Kultura (2007–2013) 1
- ★ Dyrektywa 2006/116/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (wersja ujednolicona) 12
- ★ Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu 19
- ★ Dyrektywa 2006/122/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. zmieniająca po raz trzydziesty dyrektywę Rady 76/769/WE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (sulfonianów perfluorooktanu) ⁽¹⁾ 32

I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

DECYZJA nr 1855/2006/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 12 grudnia 2006 r.

ustanawiająca Program Kultura (2007–2013)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 151 ust. 5 tiret pierwsze,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Popieranie współpracy i wymiany kulturalnej jest sprawą zasadniczą dla poszanowania i wspierania różnorodności kultur i języków w Europie oraz dla podnoszenia poziomu wiedzy obywateli Europy o jej kulturach innych niż ich własna, przy równoczesnym podnoszeniu ich świadomości wspólnego europejskiego dziedzictwa kulturowego. Wspieranie współpracy i różnorodności kulturowej i językowej przyczynia się więc do nadania europejskiemu obywatelstwu realnego kształtu poprzez zachęcanie obywateli europejskich do bezpośredniego uczestnictwa w procesie integracyjnym.
- (2) Aktywna polityka kulturalna nastawiona na zachowanie różnorodności kulturowej Europy i promowanie wspólnych elementów jej kultur i dziedzictwa kulturowego może przyczynić się do zwiększenia widoczności Unii Europejskiej na zewnątrz.
- (3) Pełne poparcie oraz uczestnictwo obywateli w integracji europejskiej wymaga lepszego uwydatnienia wspólnych dla nich wartości i korzeni kulturowych jako kluczowego elementu ich tożsamości oraz przynależności do społeczeństwa opartego na wolności, sprawiedliwości, demokracji, poszanowaniu godności i integralności osoby ludzkiej, tolerancji i solidarności, w pełnej zgodności z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (4) Jest sprawą zasadniczą, by sektor kultury wnosił wkład i brał udział w wydarzeniach na szerszej scenie politycznej w Europie. Sektor kultury jest sam w sobie ważnym pracodawcą, a co więcej, istnieje wyraźny związek między inwestowaniem w kulturę a rozwojem gospodarczym, stąd znaczenie wzmocnienia polityk kulturalnych na szczeblach regionalnym, krajowym i europejskim. W związku z tym należy umocnić rolę przemysłu kultury w procesach zachodzących w ramach strategii lizbońskiej, gdyż przemysł ten wnosi coraz większy wkład w gospodarkę europejską.
- (5) Niezbędne jest również szerzenie aktywnych postaw obywatelskich i wzmocnienie walki ze wszystkimi formami wykluczenia, w tym z rasizmem i ksenofobią. Poprawa dostępu do kultury dla jak największej liczby osób może być środkiem walki z wykluczeniem społecznym.
- (6) Art. 3 Traktatu stanowi, że we wszystkich działaniach, o których mowa w tym artykule, Wspólnota zmierza do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet.
- (7) Programy kulturalne Kalejdoskop, Ariane, Rafael oraz Kultura 2000 ustanowione, odpowiednio, na mocy decyzji nr 719/96/WE ⁽³⁾, 2085/97/WE ⁽⁴⁾, 2228/97/WE ⁽⁵⁾ oraz 508/2000/WE ⁽⁶⁾, zaznaczyły pozytywne etapy w realizacji działań wspólnotowych w dziedzinie kultury. Tym sposobem zyskano znaczne doświadczenie, szczególnie dzięki ocenie wspomnianych programów kulturalnych. Obecnie warto zracjonalizować i wzmocnić działania kulturalne

⁽¹⁾ Dz.U. C 164 z 5.7.2005, str. 65.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2005 r. (Dz.U. C 272 E z 9.11.2006, str. 233), wspólne stanowisko Rady z dnia 18 lipca 2006 r. (Dz.U. C 238 E z 3.10.2006, str. 18) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 11 grudnia 2006 r.

⁽³⁾ Decyzja nr 719/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 marca 1996 r. ustanawiająca program wspierania działalności artystycznej i kulturalnej w wymiarze europejskim (Kalejdoskop) (Dz.U. L 99 z 20.4.1996, str. 20). Decyzja zmieniona decyzją nr 477/1999/WE (Dz.U. L 57 z 5.3.1999, str. 2).

⁽⁴⁾ Decyzja nr 2085/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 października 1997 r. ustanawiająca program wspierania w dziedzinie książek i czytelnictwa, obejmującego również tłumaczenie (Ariane) (Dz.U. L 291 z 24.10.1997, str. 26). Decyzja zmieniona decyzją nr 476/1999/WE (Dz.U. L 57 z 5.3.1999, str. 1).

⁽⁵⁾ Decyzja nr 2228/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1997 r. ustanawiająca wspólnotowy program działań w obszarze dziedzictwa kulturowego (program Rafael) (Dz.U. L 305 z 8.11.1997, str. 31). Decyzja uchylona decyzją nr 508/2000/WE (Dz.U. L 63 z 10.3.2000, str. 1).

⁽⁶⁾ Decyzja nr 508/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 lutego 2000 r. ustanawiająca program „Kultura 2000” (Dz.U. L 63 z 10.3.2000, str. 1). Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem Rady (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1).

Wspólnoty opierając się na wynikach tych ocen, na wynikach konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz na ostatnich pracach instytucji europejskich. Właściwe jest więc ustanowienie w tym celu odpowiedniego programu.

- (8) Instytucje europejskie wypowiadały się przy różnych okazjach na tematy dotyczące wspólnotowych działań kulturalnych i wyzwań związanych ze współpracą kulturalną; w szczególności w rezolucjach Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. o nowym planie pracy w zakresie współpracy europejskiej w dziedzinie kultury ⁽¹⁾ oraz z dnia 19 grudnia 2002 r. realizującej plan prac w zakresie współpracy europejskiej w dziedzinie kultury ⁽²⁾, w rezolucjach Parlamentu Europejskiego z dnia 5 września 2001 r. o współpracy kulturalnej w Unii Europejskiej ⁽³⁾, z dnia 28 lutego 2002 r. o realizacji programu Kultura 2000 ⁽⁴⁾, z dnia 22 października 2002 r. o doniosłości i dynamizmie teatru i sztuk widowiskowych w rozszerzonej Europie ⁽⁵⁾ i z dnia 4 września 2003 r. o sektorach przemysłu kultury ⁽⁶⁾, jak również w opinii Komitetu Regionów z dnia 9 października 2003 r. o przedłużeniu programu Kultura 2000.
- (9) W wymienionych powyżej rezolucjach Rada kładzie nacisk na potrzebę przyjęcia spójniejszego podejścia do kwestii kultury na szczeblu wspólnotowym oraz na fakt, że europejska wartość dodana jest w kontekście europejskiej współpracy kulturalnej pojęciem podstawowym i decydującym, jak również ogólnym warunkiem działań wspólnotowych w dziedzinie kultury.
- (10) W celu urzeczywistnienia wspólnej przestrzeni kulturowej dla narodów Europy, ważne jest, by wspierać ponadnarodową mobilność uczestników życia kulturalnego, ponadnarodowy obieg dzieł i wytworów artystycznych i kulturalnych, jak również popierać dialog i wymianę kulturalną.
- (11) Rada, w konkluzjach z dnia 16 listopada 2004 r. w sprawie planu prac w zakresie kultury (2005–2006), Parlament Europejski w rezolucji o sektorach przemysłu kultury z dnia 4 września 2003 r. oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w opinii w sprawie sektorów przemysłu kultury w Europie z 28 stycznia 2004 r. wypowiedziały się na temat potrzeby uwzględnienia w szerszym zakresie specyfiki ekonomicznej i społecznej nieaudiowizualnych sektorów przemysłu kultury. Ponadto nowy program powinien brać pod uwagę działania przygotowawcze do współpracy w sprawach kultury wspierane w latach 2002–2004.
- (12) W tym kontekście istnieją podstawy do działania na rzecz zwiększonej współpracy pomiędzy uczestnikami życia kulturalnego, poprzez zachęcanie ich do tworzenia wieloletnich projektów współpracy, umożliwiając im w ten sposób rozwijanie wspólnej działalności, wspieranie bardziej ukierunkowanych działań, tworzących rzeczywistą europejską wartość dodaną, wspieranie imprez kulturalnych o znaczeniu symbolicznym oraz europejskich

organizacji na rzecz współpracy kulturalnej, popieranie badań wybranych zagadnień o znaczeniu europejskim, jak również gromadzenia i rozpowszechniania informacji oraz działań mających na celu zwiększenie oddziaływania projektów w dziedzinie europejskiej współpracy kulturalnej i rozwoju europejskiej polityki kulturalnej.

- (13) Na podstawie decyzji nr 1622/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. ustanawiającej działanie Wspólnoty na rzecz obchodów Europejskiej Stolicy Kultury w latach 2007-2019 ⁽⁷⁾ należy zapewnić znaczne dofinansowanie tej imprezy, zauważanej przez Europejczyków i przyczyniającej się do wzmocnienia poczucia przynależności do wspólnej przestrzeni kulturowej. W ramach tych obchodów należy położyć nacisk na transeuropejską współpracę kulturalną.
- (14) Należy wspierać funkcjonowanie organizacji działających na rzecz europejskiej współpracy kulturalnej, odgrywających tym samym rolę „ambasadorów” kultury europejskiej, opierając się na doświadczeniu nabytym przez Unię Europejską w związku z decyzją nr 792/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającą wspólnotowy program działań wspierający podmioty działające na szczeblu europejskim w dziedzinie kultury ⁽⁸⁾.
- (15) Niezbędne jest, aby program – przy poszanowaniu zasady wolności wypowiedzi – wniósł wkład w działania Unii Europejskiej na rzecz wspierania zrównoważonego rozwoju oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
- (16) Państwa kandydujące do Unii Europejskiej oraz państwa EFTA będące członkami Porozumienia o EOG powinny być uznawane za potencjalnych uczestników programów wspólnotowych zgodnie z umowami zawartymi z tymi państwami.
- (17) Rada Europejska na posiedzeniu w Salonikach w dniach 19. i 20. czerwca 2003 r. przyjęła „Agendę dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”, która przewiduje, że programy wspólnotowe powinny być otwarte dla krajów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia na podstawie umów ramowych podpisywanych pomiędzy Wspólnotą a tymi krajami. Kraje te powinny mieć możliwość – jeśli tego pragną, w zależności od względów budżetowych lub priorytetów politycznych – uczestniczenia w programie lub korzystania z formuły bardziej ograniczonej współpracy, na podstawie dodatkowych środków oraz specjalnych procedur do uzgodnienia pomiędzy zainteresowanymi stronami.
- (18) Program powinien być również otwarty na współpracę z innymi państwami trzecimi, które podpisały ze Wspólnotą umowy zawierające postanowienia dotyczące kultury, zgodnie z procedurami, które zostaną określone.
- (19) W celu zwiększenia wartości dodanej działania wspólnotowego niezbędne jest zapewnienie spójności i komplemen-

⁽¹⁾ Dz.U. C 162 z 6.7.2002, str. 5.

⁽²⁾ Dz.U. C 13 z 18.1.2003, str. 5.

⁽³⁾ Dz.U. C 72 E z 21.3.2002, str. 142.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 293 E z 28.11.2002, str. 105.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 300 E z 11.12.2003, str. 156.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 76 E z 25.3.2004, str. 459.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 304 z 3.11.2006, str. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 40.

tarności działań podejmowanych w ramach niniejszej decyzji i innych odpowiednich polityk, działań i instrumentów wspólnotowych, zgodnie z art. 151 ust. 4 Traktatu. Należy zwracać szczególną uwagę na punkt styczności działań wspólnotowych w dziedzinie kultury i edukacji oraz działania sprzyjające wymianie najlepszych praktyk i zacieśnianiu współpracy na szczeblu europejskim.

- (20) W zakresie wdrożenia wsparcia wspólnotowego należy uwzględnić specyficzny charakter sektora kultury w Europie, a szczególnie należy zadbać o jak najdalej idące uproszczenie procedur administracyjnych i finansowych oraz o ich dostosowanie do wyznaczonych celów, jak również do praktyk stosowanych w sektorze kultury i zachodzących w nim zmian.
- (21) Komisja, Państwa Członkowskie i punkty kontaktowe ds. kultury powinny pracować nad zachęcaniem mniejszych organizatorów działalności kulturalnej do uczestnictwa w wieloletnich projektach współpracy i organizowania działań mających na celu zebranie potencjalnych partnerów w ramach projektów.
- (22) Program powinien łączyć szczególne cechy i wiedzę specjalistyczną organizatorów działalności kulturalnej z całej Europy. W razie konieczności, Komisja i Państwa Członkowskie powinny podjąć działania mające na celu rozwiązanie problemu niskiego poziomu uczestnictwa ze strony organizatorów działalności kulturalnej z Państwa Członkowskiego lub z innego kraju uczestniczącego w programie.
- (23) W ramach współpracy pomiędzy Komisją a Państwami Członkowskimi wskazane jest zapewnienie stałego monitorowania programu i jego oceny, aby umożliwić jego kolejne dostosowania, szczególnie w ramach priorytetów w dziedzinie realizacji działań. Ocena powinna obejmować również ocenę zewnętrzną, przeprowadzaną przez niezależne i bezstronne podmioty.
- (24) Procedury w zakresie monitorowania i oceny programu powinny opierać się na celach i wskaźnikach, które są konkretne, wymierne, osiągalne, adekwatne i odpowiednie pod względem czasowym.
- (25) Powinny zostać wprowadzone w życie odpowiednie środki pozwalające uniknąć nieprawidłowości oraz nadużyć finansowych, a także odzyskiwać środki utracone, niesłusznie wypłacone lub wykorzystane w sposób niewłaściwy.
- (26) Stosowne jest ustanowienie jednego instrumentu finansowania i programowania współpracy kulturalnej pod nazwą „program Kultura” na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.
- (27) Niniejsza decyzja ustala kopertę finansową na cały okres trwania programu, która ma stanowić główne odniesienie dla władzy budżetowej w czasie corocznej procedury budżetowej, w rozumieniu pkt. 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. między

Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾.

- (28) Środki niezbędne dla wdrożenia niniejszej decyzji powinny być przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.
- (29) Środki niezbędne do wdrożenia finansowego niniejszej decyzji powinny być przyjmowane zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽³⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁴⁾.
- (30) Działanie wspólnotowe jest komplementarne wobec działań krajowych lub regionalnych w dziedzinie współpracy kulturalnej. Ze względu na to, że cel niniejszej decyzji, to jest umocnienie europejskiej przestrzeni kulturowej na gruncie wspólnego dziedzictwa kulturowego (ponadnarodowa mobilność uczestników życia kulturalnego w Europie, ponadnarodowy obieg dzieł i wyrobów kulturalnych i artystycznych oraz dialog między kulturami) nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, z uwagi na jego ponadnarodowy charakter, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć odpowiednie działania zgodnie z zasadą pomocniczości zawartą w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, wyrażoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (31) Powinny zostać wprowadzone przepisy przejściowe w celu zapewnienia sprawnego przejścia od programów ustanowionych na mocy decyzji nr 508/2000/WE oraz nr 792/2004/WE do programu ustanowionego niniejszą decyzją,

STANOWIĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Ustanowienie oraz czas trwania programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia program Kultura będący jednolitym wieloletnim programem działań wspólnotowych w dziedzinie kultury, otwartym dla wszystkich sektorów kultury i wszystkich kategorii organizatorów działalności kulturalnej, zwany dalej „programem”.

2. Program realizowany jest w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽³⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1248/2006 (Dz. U. L 227 z 19.8.2006, str. 3).

Artykuł 2**Budżet**

1. Koperta finansowa na realizację programu w okresie, o którym mowa w art. 1 wynosi 400 milionów EUR.
2. Środki roczne są zatwierdzane przez władzę budżetową w granicach określonych w ramach finansowych.

Artykuł 3**Cele**

1. Ogólnym celem programu jest wzmocnienie wspólnej dla Europejczyków przestrzeni kulturowej opartej na wspólnym dziedzictwie kulturowym poprzez rozwój współpracy kulturalnej pomiędzy twórcami, uczestnikami życia kulturalnego oraz instytucjami kulturalnymi krajów uczestniczących w programie, w celu wsparcia procesu tworzenia się obywatelstwa europejskiego. Program otwarty jest na uczestnictwo nieaudiowizualnych sektorów przemysłu kultury, zwłaszcza małych przedsiębiorstw zajmujących się kulturą, w przypadkach, gdy działalność tych sektorów w dziedzinie kultury nie jest nastawiona na zysk.
2. Szczegółowe cele programu są następujące:
 - a) wspieranie ponadnarodowej mobilności osób działających w sektorze kultury;
 - b) wspieranie ponadnarodowego obiegu dzieł oraz wyrobów artystycznych i kulturalnych;
 - c) wspieranie dialogu między kulturami.

Artykuł 4**Dziedziny objęte programem**

1. Cele programu są realizowane poprzez wdrożenie następujących środków opisanych w załączniku:
 - a) wspieranie następujących działań kulturalnych:
 - wieloletnie projekty współpracy,
 - działania w ramach współpracy,
 - działania specjalne;
 - b) wspieranie podmiotów działających w dziedzinie kultury na poziomie europejskim;
 - c) wspieranie badań oraz gromadzenia i rozpowszechniania informacji oraz działań zwiększających oddziaływanie projektów w dziedzinie europejskiej współpracy kulturalnej i rozwoju europejskiej polityki kulturalnej.
2. Działania te prowadzone są zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku.

Artykuł 5**Przepisy dotyczące państw trzecich**

1. Uczestnictwo w programie otwarte jest dla następujących państw:
 - a) państw EFTA będących członkami EOG, zgodnie z przepisami porozumienia o EOG;
 - b) krajów kandydujących korzystających ze strategii przedakcesyjnej Unii, zgodnie z ogólnymi zasadami oraz z ogólnymi warunkami i procedurami uczestnictwa tych krajów w programach wspólnotowych ustanowionych na mocy umów ramowych;
 - c) państw Bałkanów Zachodnich, zgodnie z procedurami określanymi wspólnie z tymi krajami po opracowaniu umów ramowych dotyczących ich uczestnictwa w programach wspólnotowych.

Państwa, o których mowa w niniejszym ustępie, w pełni uczestniczą w programie pod warunkiem spełnienia warunków i wpłacenia dodatkowych środków.

2. Program jest również otwarty dla współpracy z innymi państwami trzecimi, które podpisały ze Wspólnotą umowy o stowarzyszeniu lub współpracy zawierające postanowienia dotyczące kultury, przy czym współpraca ta wymaga dodatkowych środków i uzgodnienia specjalnych procedur.

Państwa Bałkanów Zachodnich określone w ust. 1 lit. c), które nie zamierzają korzystać z pełnego uczestnictwa w programie, mogą korzystać ze współpracy z programem na warunkach przewidzianych w niniejszym ustępie.

Artykuł 6**Współpraca z organizacjami międzynarodowymi**

Program umożliwia podejmowanie wspólnych działań z organizacjami międzynarodowymi prowadzącymi działalność w dziedzinie kultury, takimi jak UNESCO lub Rada Europy, na podstawie wspólnych wkładów i w zgodzie z różnymi zasadami właściwymi dla każdej instytucji lub organizacji w zakresie realizacji działań wyszczególnionych w art. 4.

Artykuł 7**Komplementarność względem innych instrumentów wspólnotowych**

Komisja zapewnia powiązanie programu z innymi instrumentami wspólnotowymi, szczególnie w ramach funduszy strukturalnych oraz w dziedzinie szkolnictwa, kształcenia zawodowego, badań naukowych, społeczeństwa informacyjnego, postaw obywatelskich, młodzieży, sportu, języków, integracji społecznej, stosunków zewnętrznych UE oraz walki z wszelkimi formami dyskryminacji.

Artykuł 8**Wdrożenie**

1. Komisja wdraża działania wspólnotowe będące przedmiotem niniejszego programu zgodnie z załącznikiem.
2. Następujące środki przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 9 ust. 2:
 - a) roczny plan pracy, w tym również priorytety, kryteria i procedury wyboru;
 - b) roczny budżet oraz podział środków finansowych pomiędzy różne działania w ramach programu;
 - c) procedury monitorowania i oceny programu;
 - d) wsparcie finansowe, które ma zostać udzielone przez Wspólnotę na mocy art. 4 ust.1 lit. a) akapit pierwszy: kwoty, czas trwania, podział środków oraz beneficjenci.
3. Wszystkie pozostałe środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 9 ust. 3.

Artykuł 9**Komitet**

1. Komisja jest wspomagana przez komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi dwa miesiące.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.
4. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 10**Punkty kontaktowe ds. kultury**

1. Punkty kontaktowe do spraw kultury, określone w pkt. I.3.1 załącznika, działają jako organy wykonawcze w zakresie rozpowszechniania informacji o programie na poziomie krajowym, z uwzględnieniem art. 54 ust. 2 lit. c) oraz art. 54 ust. 3 rozporządzenia finansowego.
2. Punkty kontaktowe ds. kultury spełniają następujące kryteria:
 - a) posiadają stosowną liczbę personelu o umiejętnościach zawodowych i językowych odpowiednich do wymogów pracy w środowisku międzynarodowym;

- b) posiadają odpowiednią infrastrukturę, szczególnie w zakresie technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych;
- c) działają w ramach struktury administracyjnej pozwalającej na właściwe wywiązywanie się z zadań i unikanie konfliktów interesów.

Artykuł 11**Przepisy finansowe**

1. Pomoc finansowa jest udzielana w formie dotacji dla osób prawnych. W niektórych przypadkach mogą zostać przyznane stypendia dla osób fizycznych zgodnie z art. 114 ust. 1 rozporządzenia finansowego. Komisja może również przyznawać osobom fizycznym lub prawnym nagrody za działania lub projekty zrealizowane w ramach programu. Zależnie od rodzaju działań możliwe jest zezwolenie na finansowanie na zasadzie ryczałtu lub z zastosowaniem stawek opartych na kosztach jednostkowych.
2. Zależnie od charakterystyki beneficjentów oraz rodzaju działań Komisja może zdecydować, czy istnieją podstawy do zwolnienia ich z weryfikacji kompetencji i kwalifikacji zawodowych wymaganych do realizacji proponowanych działań lub programu pracy.
3. Dotacje lub nagrody mogą być przyznawane na rzecz konkretnych działań Europejskich Stolic Kultury określonych na podstawie decyzji nr 1419/1999/WE.

Artykuł 12**Wkład programu w inne cele wspólnotowe**

Program przyczynia się do wzmocnienia celów przekrojowych Wspólnoty, w szczególności poprzez:

- a) promowanie fundamentalnej zasady wolności wypowiedzi;
- b) popieranie większej świadomości znaczenia działań wnoszących wkład w zrównoważony rozwój;
- c) dążenie do wspierania wzajemnego zrozumienia i tolerancji w Unii Europejskiej;
- d) przyczynianie się do eliminowania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Przedmiotem szczególnej uwagi jest spójność i komplementarność programu i polityk wspólnotowych w dziedzinie współpracy kulturalnej z państwami trzecimi.

Artykuł 13**Monitorowanie i ocena**

1. Komisja zapewnia regularne monitorowanie realizacji celów programu. Wyniki procesu monitorowania i oceny są wykonywane podczas wdrażania programu.

Monitorowanie obejmuje w szczególności sporządzenie sprawozdania, o którym mowa w ust. 3 lit. a) i c).

Szczegółowe cele programu mogą zostać skorygowane, zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu, w oparciu o wyniki sprawozdań z monitorowania.

2. Komisja zapewnia regularną, zewnętrzną i niezależną ocenę programu.

3. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiemu, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:

- a) śródkresowe sprawozdanie z oceny uzyskanych wyników oraz aspektów jakościowych i ilościowych wykonania programu nie później niż do 31 grudnia 2010 r.;
- b) komunikat na temat kontynuowania programu, nie później niż do 31 grudnia 2011 r.;
- c) sprawozdanie z oceny ex post nie później niż do 31 grudnia 2015 r.

Artykuł 14

Przepisy przejściowe

Działania rozpoczęte przed 31 grudnia 2006 r. na podstawie decyzji nr 508/2000/WE oraz nr 792/2004/WE są kontynuowane aż do ich zamknięcia zgodnie z przepisami tych decyzji.

Komitet utworzony na podstawie art. 5 decyzji nr 508/2000/WE zostaje zastąpiony przez komitet przewidziany w art. 9 niniejszej decyzji.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu, 12 grudnia 2006 r..

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. PEKKARINEN
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

I. OPIS DZIAŁAŃ I IMPREZ

1. **Część pierwsza: wspieranie działań w zakresie kultury**1.1. *Wieloletnie projekty współpracy*

W ramach programu wspierane są projekty dotyczące trwałej i zorganizowanej współpracy kulturalnej w celu łączenia szczególnych cech i specjalistycznej wiedzy organizatorów działalności kulturalnej z całej Europy. Wsparcie to ma na celu udzielenie pomocy projektom współpracy w fazie początkowej i w tworzeniu struktur lub w fazie rozszerzania ich zasięgu geograficznego. Celem jest zachęcenie ich do tworzenia trwałych podstaw i do osiągnięcia niezależności finansowej.

W każdym projekcie współpracy bierze udział co najmniej sześciu organizatorów działalności kulturalnej z sześciu różnych krajów uczestniczących w programie. Jego celem jest skupianie różnych organizatorów działalności kulturalnej z jednego lub kilku sektorów w celu prowadzenia rozmaitych wieloletnich działań o charakterze sektorowym lub międzysektorowym, które muszą jednak być ukierunkowane na wspólny cel.

Zadaniem każdego projektu współpracy jest prowadzenie zorganizowanych, wieloletnich działań kulturalnych. Działania te należy realizować przez cały okres finansowania wspólnotowego. Muszą one być ukierunkowane na co najmniej dwa z trzech celów szczegółowych wymienionych w art. 3 ust. 2. Pierwszeństwo otrzymują projekty współpracy, których celem jest rozwijanie działalności ukierunkowanej na osiągnięcie trzech celów szczegółowych zawartych w tym artykule.

Wybór projektów współpracy następuje w drodze zaproszenia do składania ofert, zgodnie z rozporządzeniem finansowym. W tym kontekście wybór przeprowadzany będzie, między innymi, na podstawie udokumentowanej wiedzy specjalistycznej współorganizatorów w zakresie ich działalności, ich zdolności finansowej i operacyjnej do realizacji zaproponowanych działań, jak również na podstawie jakości tych działań i stopnia ich zgodności z ogólnymi i szczegółowymi celami programu określonymi w art. 3.

Projekty współpracy opierają się na umowie o współpracy, tzn. wspólnym dokumencie mającym formę prawną obowiązującą w jednym z krajów uczestniczących i podpisanym przez wszystkich współorganizatorów.

Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu i ma charakter malejący. Wysokość pomocy przeznaczonej na realizację wszystkich działań w ramach projektów współpracy nie może przekraczać 500 000 EUR rocznie. Pomoc ta przyznawana jest na okres od trzech do pięciu lat.

Tytułem ilustracji, na ten rodzaj wsparcia jest przeznaczony około 32 % całkowitego budżetu przydzielonego programowi.

1.2. *Działania w ramach współpracy*

Program wspiera działania w ramach współpracy kulturalnej o charakterze sektorowym lub międzysektorowym pomiędzy europejskimi organizatorami działalności kulturalnej. Priorytetami są kreatywność i innowacyjność. Szczególnie wspierane są działania mające na celu poszukiwanie metod współpracy w celu ich rozwinięcia w dalszej przyszłości.

Każde działanie jest planowane i realizowane na zasadzie partnerstwa przez co najmniej trzech organizatorów działalności kulturalnej z trzech różnych państw uczestniczących, niezależnie od tego, czy organizatorzy ci pochodzą z jednego czy wielu sektorów.

Wybór działań następuje w drodze zaproszenia do składania ofert, zgodnie z rozporządzeniem finansowym. W tym kontekście wybór przeprowadzany będzie na podstawie udokumentowanej wiedzy specjalistycznej współorganizatorów, ich zdolności finansowej i operacyjnej do realizacji zaproponowanych działań, jak również na podstawie jakości tych działań i stopnia ich zgodności z ogólnymi i szczegółowymi celami programu określonymi w art. 3.

Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu. Wysokość pomocy nie może być niższa niż 50 000 EUR ani wyższa niż 200 000 EUR. Pomoc ta jest przyznawana na okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

Warunki określone dla tego działania, dotyczące minimalnej liczby organizatorów wymaganej do przedstawiania projektów, jak również minimalnych i maksymalnych kwot wsparcia wspólnotowego, mogą być dostosowane w celu uwzględnienia szczególnych warunków dotyczących tłumaczenia literackiego.

Tytułem ilustracji, na ten rodzaj pomocy jest przeznaczony około 29 % całkowitego budżetu przydzielonego programowi.

1.3. Działania specjalne

W ramach programu wspierane są również działania specjalne. Specjalny charakter tych działań wynika z faktu, iż powinny one mieć znaczący zakres i skalę, poruszać kwestie przemawiające do uczuć narodów Europy i przyczyniać się do zwiększenia poczucia przynależności do wspólnoty, jak również uświadamiać im różnorodność kulturową Państw Członkowskich oraz przyczyniać się do dialogu między kulturami i między narodami. Powinny one być ukierunkowane na co najmniej dwa z trzech celów szczegółowych określonych w art. 3.

Wspomniane działania specjalne przyczyniają się również do zwiększenia widoczności wspólnotowych działań kulturalnych zarówno wewnątrz, jak i poza granicami Unii Europejskiej. Przyczyniają się one także do zwiększania globalnej świadomości bogactwa i różnorodności kultury europejskiej.

Znaczące wsparcie zostanie przyznane „Europejskim Stolicom Kultury”, aby wspomóc realizację działań podkreślających widoczność Europy oraz transeuropejską współpracę kulturalną.

Za działania specjalne można również uznać przyznawanie nagród, o ile eksponują one artystów, dzieła lub osiągnięcia kulturalne lub artystyczne, umożliwiając ich poznanie poza granicami kraju i zachęcając tym samym do mobilności i wymian.

W tym kontekście wsparcie może być również udzielane na rzecz działań w zakresie współpracy z państwami trzecimi oraz organizacjami międzynarodowymi, o których mowa w art. 5 ust. 2 oraz w art. 6.

Przytoczone przykłady nie stanowią wyczerpującej listy działań, które mogą być wspierane w ramach tej części programu.

Procedury wyboru działań specjalnych będą zależeć od danego działania. Finansowanie będzie przyznawane w następstwie zaproszeń do składania ofert oraz przetargów, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 54 oraz 168 rozporządzenia finansowego. Zostanie również uwzględniony stopień zgodności każdego z działań z ogólnym celem oraz celami szczegółowymi programu, wymienionymi w art. 3.

Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 60 % budżetu projektu.

Tytułem ilustracji, na ten rodzaj pomocy jest przeznaczony około 16 % całkowitego budżetu przydzielonego programowi.

2. Część druga: wspieranie podmiotów działających w dziedzinie kultury na szczeblu europejskim

Wsparcie to przybiera formę dotacji operacyjnej na współfinansowanie wydatków towarzyszących wykonywaniu stałego programu pracy jednostki, która realizuje cel o znaczeniu ogólnym w kontekście europejskim na polu kultury lub cel będący częścią polityki Unii w tej dziedzinie.

Wprowadza się stosowne przepisy umożliwiające przyznawanie wspomnianych dotacji na podstawie corocznych zaproszeń do składania ofert.

Tytułem ilustracji, na tę część programu jest przeznaczony około 10 % całkowitego budżetu przydzielonego programowi.

Wsparcie może być udzielane podmiotom działającym na rzecz współpracy kulturalnej na jeden lub więcej następujących sposobów:

- zapewnienie reprezentacji na szczeblu wspólnotowym,
- gromadzenie lub rozpowszechnianie informacji ułatwiających transeuropejską wspólnotową współpracę kulturalną,
- tworzenie sieci podmiotów działających w dziedzinie kultury na szczeblu europejskim,
- uczestnictwo w realizacji projektów współpracy kulturalnej lub odgrywanie roli „ambasadorów” kultury europejskiej.

Podmioty te muszą reprezentować prawdziwie europejski wymiar. W tym aspekcie muszą prowadzić swą działalność na szczeblu europejskim, samodzielnie lub w formie różnych skoordynowanych stowarzyszeń, a ich struktura (zarejestrowani członkowie) oraz działania muszą potencjalnie oddziaływać na poziomie Unii Europejskiej lub obejmować co najmniej siedem krajów europejskich.

Niniejsza część jest otwarta dla podmiotów wspieranych w ramach części 2 załącznika I do decyzji nr 792/2004/WE, jak również dla każdego innego podmiotu działającego na szczeblu europejskim w dziedzinie kultury, pod warunkiem, że realizują one cele określone w art. 3 niniejszej decyzji i spełniają warunki określone w niniejszej decyzji.

Wybór beneficjentów takich dotacji operacyjnych odbywa się w drodze zaproszenia do składania ofert. Wybór jest dokonywany na podstawie zgodności programu prac podmiotu z celami szczegółowymi określonymi w art. 3.

Całkowita kwota dotacji operacyjnej przyznanej w ramach tej części załącznika nie może przekraczać 80 % dopuszczalnych wydatków organizacji w roku, na który została przyznana dotacja.

3. Część trzecia: wspieranie badań oraz gromadzenia i rozpowszechniania informacji oraz działań maksymalizujących oddziaływanie projektów w dziedzinie współpracy kulturalnej

Tytułem ilustracji, na tę część programu jest przeznaczony około 5 % całkowitego budżetu przydzielonego programowi.

3.1. Wspieranie punktów kontaktowych ds. kultury

Aby zapewnić ukierunkowane i skuteczne rozpowszechnianie praktycznych informacji o programie na poziomie jak najbliższym obywatelowi, przewiduje się pomoc ze strony punktów kontaktowych ds. kultury. Podmioty te, działające na poziomie krajowym, ustanawiane są dobrowolnie zgodnie z art. 39 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

Punkty kontaktowe ds. kultury mają za zadanie:

- promowanie programu,
- ułatwienie dostępu do programu i zachęcanie do uczestnictwa w jego działaniach możliwie największej liczby specjalistów i organizatorów działalności kulturalnej dzięki skutecznemu rozpowszechnianiu informacji oraz podejmowaniu odpowiednich inicjatyw ukierunkowanych na tworzenie między nimi sieci kontaktów;
- zapewnienie skutecznych powiązań z różnymi instytucjami udzielającymi pomocy sektorowi kultury w Państwach Członkowskich, przyczyniając się w ten sposób do komplementarności działań podejmowanych w ramach programu i krajowych środków wsparcia;
- w razie potrzeby informowanie o innych programach wspólnotowych otwartych dla projektów kulturalnych.

3.2. Wspieranie badań w dziedzinie współpracy kulturalnej

Program wspiera realizację studiów i badań w dziedzinie europejskiej współpracy kulturalnej i rozwoju europejskiej polityki kulturalnej. Pomoc ta ma na celu zwiększenie zakresu i podniesienie jakości informacji i danych w celu uzyskiwania danych i prowadzenia analiz porównawczych dotyczących współpracy kulturalnej na poziomie europejskim, szczególnie w dziedzinie mobilności twórców kultury i uczestników życia kulturalnego, obiegu dzieł sztuki i wyrobów artystycznych i kulturalnych oraz dialogu między kulturami.

W ramach tej części programu mogą otrzymać pomoc studia i badania przyczyniające się do wzbogacenia wiedzy na temat zjawiska transeuropejskiej współpracy kulturalnej oraz do tworzenia warunków sprzyjających jej rozwojowi. Szczególne poparcie otrzymują projekty mające na celu gromadzenie i analizę danych statystycznych.

3.3. Wspieranie gromadzenia i rozpowszechniania informacji oraz działań maksymalizujących oddziaływanie projektów w dziedzinie współpracy kulturalnej

Program wspiera gromadzenie i rozpowszechnianie informacji oraz działania mające na celu maksymalizację oddziaływania projektów poprzez opracowanie narzędzia internetowego ukierunkowanego na potrzeby osób zawodowo związanych z kulturą w dziedzinie transeuropejskiej współpracy kulturalnej.

Narzędzie to powinno umożliwić wymianę doświadczeń i zasad dobrej praktyki, a także rozpowszechnienie informacji dotyczących programu oraz szeroko pojętej transeuropejskiej współpracy kulturalnej.

II. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

Środki finansowe przeznaczone na program mogą również obejmować wydatki związane z przygotowaniem, nadzorem, kontrolą, audytem i oceną, bezpośrednio potrzebne do zarządzania programem i do realizacji jego celów, szczególnie badań, spotkań, działań informacyjnych i publikacji, wydatków związanych z sieciami informatycznymi mającymi na celu wymianę informacji, jak również wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, z jakiej może korzystać Komisja w celu zarządzania programem.

III. KONTROLE I AUDYTY

Dla projektów wybranych zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ust. 2 zostanie wdrożony system audytu z zastosowaniem kontroli wyrównkowej.

Beneficjent dotacji udostępnia Komisji pełną dokumentację wydatków poczynionych przez okres pięciu lat licząc od daty końcowej płatności. Beneficjent dotacji zapewnia, aby w stosowanych przypadkach dokumentacja będąca w posiadaniu jego partnerów lub członków była udostępniana Komisji.

Komisja może przeprowadzić audyt w zakresie wykorzystania dotacji bezpośrednio przy pomocy swych pracowników lub za pośrednictwem jakiegokolwiek wybranej przez nią wykwalifikowanej instytucji zewnętrznej. Audyty te mogą być prowadzone przez cały okres obowiązywania umowy, jak również przez okres pięciu lat od daty wypłaty ostatniej części dotacji. W uzasadnionych przypadkach wyniki tych audytów mogą prowadzić do decyzji Komisji o zwrocie dotacji.

Personelowi Komisji oraz upoważnionym przez Komisję osobom z zewnątrz umożliwia się dostęp do biur beneficjenta dotacji i do wszystkich informacji, w tym również w postaci elektronicznej, niezbędnych w celu prowadzenia takich audytów.

Trybunał Obrachunkowy oraz Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) posiadają takie same uprawnienia jak Komisja, w szczególności w zakresie dostępu.

W celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi i innym nieprawidłowościami Komisja może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu, w ramach programu, zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽¹⁾. W razie konieczności OLAF przeprowadza dochodzenia, które podlegają rozporządzeniu (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾.

IV. INFORMACJA, KOMUNIKACJA ORAZ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU MAKSYMALIZACJĘ ODDZIAŁYWANIA PROJEKTÓW

1. Komisja

Komisja może organizować seminaria, konferencje lub spotkania w celu ułatwienia realizacji programu, a także – w zależności od potrzeb – podejmować działania informacyjne, związane z publikacjami, rozpowszechnianiem oraz inne działania mające na celu maksymalizację oddziaływania projektów, jak również nadzór nad programem i jego ocenę. Działania takie mogą być finansowane poprzez dotacje lub w drodze zamówień publicznych, lub też mogą być organizowane i finansowane bezpośrednio przez Komisję.

2. Punkty kontaktowe

Komisja i Państwa Członkowskie organizują na zasadach dobrowolności i wzmacniają wymianę informacji przydatnych do realizacji programu poprzez punkty kontaktowe ds. kultury, które działają w charakterze organów wykonawczych na szczeblu krajowym, na zasadach określonych w art. 54 ust. 2 lit. c) oraz art. 54 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

3. Państwa Członkowskie

Bez uszczerbku dla art. 87 Traktatu, Państwa Członkowskie mogą w razie konieczności ustanowić instrumenty wsparcia indywidualnej mobilności uczestników życia kulturalnego by zaradzić niskiemu poziomowi ich uczestnictwa w programie. Wsparcie to może mieć formę dotacji na pokrycie kosztów podróży organizatorów działalności kulturalnej w celu ułatwienia fazy przygotowawczej ponadnarodowych projektów kulturalnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

V. PODZIAŁ BUDŻETU OGÓLNEGO

Podział rocznego budżetu programu

	Procent budżetu
Część 1 (wspieranie działań w zakresie kultury)	Około 77 %
— projekty dotyczące wieloletniej współpracy	Około 32 %
— działania w ramach współpracy	Około 29 %
— działania specjalne	Około 16 %
Część 2 (wspieranie podmiotów działających na szczeblu europejskim w dziedzinie kultury)	Około 10 %
Część 3 – (wspieranie badań oraz gromadzenia i rozpowszechniania informacji)	Około 5 %
Ogół wydatków operacyjnych	Około 92 %
Zarządzanie programem	Około 8 %

Wartości te mają charakter orientacyjny i mogą być zmieniane przez komitet, o którym mowa w art. 9 zgodnie z procedurą określoną w art. 9 ust. 2.

DYREKTYWA 2006/116/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 12 grudnia 2006 r.****w sprawie czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych****(wersja ujednolicona)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 93/98/EWG z dnia 29 października 1993 r. w sprawie harmonizacji czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych ⁽³⁾ została znacząco zmieniona ⁽⁴⁾. Dla zapewnienia jasności i zrozumiałości, powyższa dyrektywa powinna zostać ujednolicona.
- (2) Konwencja berneńska w sprawie ochrony utworów literackich i artystycznych, oraz Międzynarodowa Konwencja o ochronie artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych (Konwencja rzymska) ustanowiły tylko minimalny czas ochrony praw, do których się odnoszą, pozostawiając Umawiającym się Państwom możliwość wprowadzenia dłuższego czasu ochrony. Niektóre Państwa Członkowskie już korzystały z tego uprawnienia. Co więcej, niektóre Państwa Członkowskie nie są jeszcze stronami Konwencji berneńskiej.
- (3) W konsekwencji istnieją znaczne różnice między prawami krajowymi ustalającymi czas ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych, które mogą utrudniać swobodny przepływ towarów i swobodę świadczenia usług oraz zakłócać konkurencję w ramach wspólnego rynku. Dlatego, w celu prawidłowego działania rynku wewnętrznego, prawo Państw Członkowskich powinno zostać zharmonizowane w taki sposób, aby czas ochrony był identyczny w całej Wspólnocie Europejskiej.
- (4) Ważnym jest, aby ustalić nie tylko czas ochrony jako taki, ale również niektóre jego aspekty, takie jak dzień, od którego liczony jest czas ochrony.
- (5) Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny uchybiać stosowaniu przez Państwa Członkowskie przepisów art. 14bis ust. 2 lit. b), c) i d) oraz ust. 3 Konwencji berneńskiej.
- (6) Minimalny czas ochrony ustanowiony przez Konwencję berneńską, obejmujący okres życia autora oraz okres 50 lat liczony od dnia jego śmierci, miał zapewnić ochronę interesów autora oraz dwóch pierwszych pokoleń jego zstępnych. Średni okres życia w krajach Wspólnoty Europejskiej wydłużył się do tego stopnia, że ustalony czas nie jest już wystarczający, aby objąć dwa pokolenia.
- (7) Niektóre Państwa Członkowskie, w celu wyrównania skutków wojen światowych w zakresie korzystania z utworów, ustaliły okres dłuższy niż 50 lat liczony od dnia śmierci autora.
- (8) W celu ochrony praw pokrewnych niektóre Państwa Członkowskie wprowadziły okres 50 lat liczony od dnia zgodnego z prawem opublikowania lub zgodnego z prawem publicznego udostępnienia utworu.
- (9) Konferencja Dyplomatyczna, która odbyła się w grudniu 1996 r. pod patronatem Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO), doprowadziła do przyjęcia Traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach, który dotyczy ochrony artystów wykonawców oraz producentów fonogramów. Traktat ten w istotny sposób uaktualnia międzynarodową ochronę praw pokrewnych.
- (10) Jedną z ogólnych zasad prawa znajdujących się pod ochroną wspólnotowego porządku prawnego jest poszanowanie praw nabytych. Dlatego czas ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych ustanowiony na mocy prawa wspólnotowego nie może prowadzić do skrócenia okresu ochrony, jaki przysługiwał posiadaczom prawa we Wspólnocie przed wejściem w życie dyrektywy 93/98/EWG. W celu zminimalizowania skutków środków przejściowych oraz umożliwienia efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, harmonizacja czasu ochrony powinna mieć miejsce w odniesieniu do długiego okresu czasu.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 26 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 30 listopada 2006 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 290 z 24.11.1993, str. 9. Dyrektywa zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, str. 10).

⁽⁴⁾ Zob. załącznik I, część A.

⁽¹¹⁾ Należy zapewnić wysoki poziom ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych ze względu na to, że są to prawa fundamentalne dla twórczości intelektualnej. Ochrona tych praw zapewnia utrzymanie i rozwój twórczości w interesie autorów, przemysłu związanego z kulturą, konsumentów oraz całego społeczeństwa.

- (12) W celu ustanowienia wysokiego poziomu ochrony, spełniającego zarazem wymagania rynku wewnętrznego oraz odpowiadającego potrzebie stworzenia środowiska prawnego sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi twórczości literackiej i artystycznej we Wspólnocie, czas ochrony prawa autorskiego powinien być zharmonizowany na poziomie okresu 70 lat liczonego od dnia śmierci autora lub 70 lat liczonego od dnia zgodnego z prawem podania utworu do publicznej wiadomości, a w odniesieniu do praw pokrewnych, na poziomie okresu 50 lat od wystąpienia zdarzenia, od którego okres ten rozpoczyna swój bieg.
- (13) Utwory zbiorowe podlegają ochronie zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji berneńskiej, jeśli, ze względu na wybór lub układ zawartości stanowią twórczość intelektualną. Utwory te podlegają ochronie jako takie, bez uszczerbku dla prawa autorskiego do każdego utworu stanowiącego część składową utworu zbiorowego. W konsekwencji, do utworów włączonych do utworów zbiorowych powinny mieć zastosowanie szczególne okresy ochrony.
- (14) We wszystkich przypadkach, kiedy jedną lub kilka osób fizycznych uznaje się za autora, okres ochrony powinien być liczony od dnia ich śmierci. Zagadnienie autorstwa całości utworu lub jego części jest kwestią faktyczną, która może podlegać rozstrzygnięciu przez sądy krajowe.
- (15) Okres ochrony powinien być liczony od dnia pierwszego stycznia roku następującego po wystąpieniu odpowiedniego zdarzenia, stosownie do postanowień Konwencji berneńskiej i Konwencji rzymskiej.
- (16) Ochrona utworów fotograficznych w Państwach Członkowskich jest przedmiotem różnych systemów. Utwór fotograficzny w rozumieniu Konwencji berneńskiej uważany jest za oryginalny, jeżeli stanowi on własną intelektualną twórczość autora, odzwierciedlającą jego osobowość, nie biorąc pod uwagę innych kryteriów, takich jak wartość lub cel utworu. Ochrona pozostałych utworów fotograficznych powinna być uregulowana w prawie krajowym.
- (17) Aby uniknąć różnic w czasie ochrony praw pokrewnych, niezbędne jest ustalenie jednakowego początkowego momentu, od którego liczy się czas ochrony w całej Wspólnocie. W celu obliczenia czasu ochrony należy wziąć pod uwagę przedstawienie, utrwalenie, przekazywanie, zgodne z prawem publikowanie lub zgodne z prawem publiczne udostępnienie utworu, tj. fakt umożliwienia postrzegania przedmiotu prawa pokrewnego przez wszystkie osoby, we właściwy sposób, niezależnie od tego, w jakim państwie odbywa się dane przedstawienie, utrwalenie, przekazywanie, zgodne z prawem publikowanie lub zgodne z prawem publiczne udostępnianie utworu.
- (18) Prawa organizacji radiowych i telewizyjnych do ich programów, niezależnie od tego, czy te programy transmitowane są przewodowo czy bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną, nie powinny mieć charakteru praw wieczystych. Dlatego niezbędne jest określenie czasu ochrony wyłącznie od momentu pierwszej transmisji określonego programu. Uznaje się, iż niniejszy przepis ma zapobiegać powstaniu nowego czasu ochrony biegnącego w przypadkach, gdy program jest identyczny do poprzednio wyemitowanego.
- (19) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość swobodnego decydowania o utrzymaniu lub wprowadzeniu ochrony innych praw pokrewnych, szczególnie w odniesieniu do ochrony wydań krytycznych i naukowych. W celu zapewnienia przejrzystości na poziomie wspólnotowym niezbędne jest, aby Państwa Członkowskie, które wprowadziły ochronę nowych praw pokrewnych, powiadamiały o tym Komisję.
- (20) Należy podkreślić, że niniejsza dyrektywa nie stosuje się do autorskich praw osobistych.
- (21) W odniesieniu do utworów, których krajem pochodzenia w rozumieniu Konwencji berneńskiej jest państwo trzecie, i których autor nie jest obywatelem Wspólnoty, powinno być stosowane porównywanie czasu ochrony, pod warunkiem, że czas ochrony przyznawany we Wspólnocie nie przekracza okresu ustanowionego w niniejszej dyrektywie.
- (22) Jeżeli posiadacz prawa, który nie jest obywatelem Wspólnoty, kwalifikuje się do ochrony na podstawie umowy międzynarodowej, wówczas czas ochrony praw pokrewnych powinien być taki sam, jak czas ustanowiony w niniejszej dyrektywie. Jednakże czas ten nie powinien przekraczać okresu ustalonego w państwie, którego posiadacz prawa jest obywatelem.
- (23) Porównanie okresów ochrony nie powinno powodować naruszenia zobowiązań naruszenia zobowiązań międzynarodowych Państw Członkowskich.
- (24) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość przyjmowania przepisów dotyczących interpretacji, dostosowania i dalszej realizacji umów w sprawie korzystania z utworów chronionych lub innych przedmiotów objętych ochroną, które zostały zawarte przed przedłużeniem czasu ochrony wynikającym z niniejszej dyrektywy.
- (25) Wspólnotowy porządek prawny zapewnia poszanowanie praw nabytych i uwzględnianie słusznym oczekiwań. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć w szczególności, iż w określonych okolicznościach prawo autorskie i prawa pokrewne, którym przywraca się moc prawną na mocy niniejszej dyrektywy, nie zobowiązują do opłaty osób, które w dobrej wierze korzystały z utworów w czasie, gdy takie utwory były własnością publiczną.
- (26) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego i stosowania dyrektyw, określonych w załączniku I, część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Czas trwania praw autorskich

1. Prawa autora utworu literackiego lub artystycznego w rozumieniu art. 2 Konwencji berneńskiej podlegają ochronie w okresie życia autora i przez okres 70 lat licząc od dnia jego śmierci, niezależnie od daty zgodnego z prawem podania utworu do publicznej wiadomości.

2. W przypadku utworu współautorskiego, czas ochrony określony w ust. 1, liczy się od dnia śmierci ostatniego z autorów.

3. W przypadku utworów anonimowych lub utworów, przy których posłużono się pseudonimem, czas ochrony wynosi siedemdziesiąt lat od dnia zgodnego z prawem podania utworu do publicznej wiadomości. Jednakże, jeżeli pseudonim, którym posłużył się autor, nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora, lub jeżeli autor ujawnia swoją tożsamość w okresie przewidzianym w zdaniu pierwszym, czasem ochrony jest czas określony w ust. 1.

4. Jeżeli Państwo Członkowskie przewiduje szczególne przepisy dotyczące prawa autorskiego w odniesieniu do utworów zbiorowych lub wyznaczenia osoby prawnej jako posiadacza prawa, czas ochrony jest liczony zgodnie z przepisami ust. 3, z wyjątkiem sytuacji, gdy osoby fizyczne, które stworzyły utwór, są zidentyfikowane jako takie w odniesieniu do wersji, która została podana do publicznej wiadomości. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla praw zidentyfikowanych autorów, których zidentyfikowane wkłady są włączone do takich utworów. Do tych wkładów stosuje się ust. 1 lub 2.

5. Jeżeli utwór publikowany jest w tomach, częściach, odcinkach, fragmentach lub wkładkach, a czas ochrony biegnie od dnia, w którym utwór został zgodnie z prawem podany do publicznej wiadomości, czas ochrony rozpoczyna swój bieg dla każdej z wymienionych części oddzielnie.

6. W przypadku utworów, których czas ochrony nie jest liczony od dnia śmierci autora lub autorów, i które nie były zgodnie z prawem podane do publicznej wiadomości w okresie siedemdziesięciu lat po ich stworzeniu, ochrona wygasa.

Artykuł 2

Utwory filmowe lub audiowizualne

1. Główny reżyser utworu filmowego lub audiowizualnego uważany jest za jego autora lub jednego z autorów. Państwa Członkowskie mogą swobodnie wskazywać innych współautorów.

2. Czas ochrony utworu filmowego lub audiowizualnego wygasa po 70 latach licząc od dnia śmierci ostatniej spośród niżej wymienionych osób, bez względu na to, czy zostały uznane za współautorów: głównego reżysera, autora scenariusza, autora dialogów i kompozytora muzyki skomponowanej specjalnie dla utworu filmowego lub audiowizualnego.

Artykuł 3

Czas ochrony praw pokrewnych

1. Prawa artystów wykonawców wygasają po okresie 50 lat licząc od dnia wykonania utworu. Jednakże, jeżeli w tym terminie utrwalenie wykonania zostanie zgodnie z prawem opublikowane lub zgodnie z prawem publicznie udostępnione, prawa te wygasają po okresie 50 lat licząc od dnia pierwszego opublikowania lub pierwszego publicznego udostępnienia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej.

2. Prawa producentów fonogramów wygasają po upływie pięćdziesięciu lat od momentu sporządzenia utrwalenia. Jeżeli

w tym terminie fonogram został opublikowany zgodnie z prawem, dane prawa wygasają po pięćdziesięciu latach od dnia pierwszej publikacji dokonanej zgodnie z prawem. W przypadku braku publikacji dokonanej zgodnie z prawem w okresie określonym w zdaniu pierwszym oraz jeżeli fonogram został zgodnie z prawem publicznie udostępniony w tym terminie, dane prawa wygasają po upływie pięćdziesięciu lat od dnia pierwszego dokonanego zgodnie z prawem publicznego udostępnienia utworu.

Jednakże, niniejszy ustęp nie może powodować, iż na nowo są chronione prawa producentów fonogramów, które, przez wygaśnięcie czasu trwania ochrony, która im przysługiwała na mocy art. 3 ust. 2 dyrektywy 93/98/EWG w jej wersji sprzed zmiany wprowadzonej dyrektywą 2001/29/WE, nie podlegały ochronie w dniu 22 grudnia 2002 r.

3. Prawa producentów pierwszego utrwalenia filmu wygasają po okresie 50 lat licząc od sporządzenia utrwalenia. Jednakże, jeżeli w tym czasie film zostanie zgodnie z prawem opublikowany lub zgodnie z prawem publicznie udostępniony, prawa te wygasają po okresie 50 lat od dnia pierwszego opublikowania lub pierwszego publicznego udostępnienia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej. Określenie „film” oznacza utwór filmowy, audiowizualny lub ruchome obrazy, bez względu na to, czy są udźwiękowione.

4. Prawa organizacji radiowych i telewizyjnych wygasają po okresie 50 lat licząc od dnia pierwszego nadania programu, niezależnie od tego, czy te programy transmitowane są przewodowo lub bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną.

Artykuł 4

Ochrona utworów uprzednio nieopublikowanych

Osoba, która po wygaśnięciu czasu ochrony prawa autorskiego po raz pierwszy zgodnie z prawem publikuje lub zgodnie z prawem publicznie udostępnia utwór uprzednio nieopublikowany, korzysta z ochrony równoważnej ochronie praw majątkowych autora. Czas ochrony takich praw wynosi 25 lat licząc od dnia pierwszego zgodnego z prawem opublikowania lub pierwszego zgodnego z prawem publicznego udostępnienia utworu.

Artykuł 5

Publikacje krytyczne i naukowe

Państwa Członkowskie mogą chronić publikacje krytyczne lub naukowe utworów, które stały się własnością publiczną. Maksymalny czas ochrony tych praw wynosi 30 lat licząc od dnia pierwszego opublikowania zgodnego z prawem.

Artykuł 6

Ochrona fotografii

Fotografie, które są oryginalne w tym sensie, że stanowią własną intelektualną twórczość autora, podlegają ochronie zgodnie z przepisami art. 1. W celu ustalenia ich kwalifikowania się do ochrony, nie są stosowane żadne inne kryteria. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć ochronę innych fotografii.

Artykuł 7

Ochrona wobec państw trzecich

1. Jeżeli krajem pochodzenia utworu, w rozumieniu Konwencji berneńskiej, jest państwo trzecie, a autor utworu nie jest obywatelem Wspólnoty, czas ochrony przyznawanej przez Państwa Członkowskie wygasa w dniu, w którym wygasa ochrona przyznawana w kraju pochodzenia utworu, jednakże ochrona nie może przekroczyć okresu ustanowionego w art. 1.

2. Czas ochrony ustanowiony w art. 3 ma zastosowanie również do właścicieli praw, którzy nie są obywatelami Wspólnoty, pod warunkiem, że Państwa Członkowskie udzielają im ochrony. Jednakże bez uszczerbku dla zobowiązań międzynarodowych Państw Członkowskich, czas ochrony przyznany przez Państwa Członkowskie wygasa nie później niż w dniu, w którym wygasa czas ochrony przyznany przez państwo trzecie, którego obywatelem jest właściciel prawa, a okres ten nie może przekroczyć okresu ustanowionego w art. 3.

3. Państwa Członkowskie, które w szczególności w zastosowaniu ich zobowiązań międzynarodowych, przyznawały do dnia 29 października 1993 r. czas ochrony dłuższy niż ten, który wynika z przepisów ust. 1 i 2, mogą utrzymać taką ochronę do chwili zawarcia umów międzynarodowych dotyczących czasu ochrony prawa autorskiego lub praw pokrewnych.

Artykuł 8

Obliczanie czasu ochrony

Okresy ustanowione w niniejszej dyrektywie liczone są od dnia pierwszego stycznia roku następującego po zdarzeniu, które powoduje rozpoczęcie biegu czasu ochrony.

Artykuł 9

Autorskie prawa osobiste

Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów Państw Członkowskich, które regulują autorskie prawa osobiste.

Artykuł 10

Stosowanie w czasie

1. W przypadku, gdy w dniu 1 lipca 1995 r., w Państwie Członkowskim biegł już czas ochrony dłuższy niż odpowiedni okres przewidziany w niniejszej dyrektywie, niniejsza dyrektywa nie powoduje skrócenia tego okresu w tym Państwie Członkowskim.

2. Czas ochrony przewidziany w niniejszej dyrektywie ma zastosowanie do wszystkich utworów i przedmiotów, które podlegały ochronie w co najmniej jednym Państwie Członkowskim, w dniu określonym w ust. 1, na podstawie przepisów krajowych dotyczących prawa autorskiego lub praw pokrewnych, lub które spełniają kryteria ochrony przewidziane w dyrektywie [Rady 92/100/EWG z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej ⁽¹⁾]

3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich działań polegających na korzystaniu z utworu, które miały miejsce przed dniem określonym w ust. 1. Państwa Członkowskie przyjmują niezbędne przepisy, w szczególności w celu ochrony nabytych praw osób trzecich.

4. Państwa Członkowskie nie mają obowiązku stosowania przepisów art. 2 ust. 1 do utworów filmowych i audiowizualnych stworzonych przed dniem 1 lipca 1994 r.

Artykuł 11

Powiadamianie i przekazywanie informacji

1. Państwa Członkowskie powiadają Komisję niezwłocznie o każdym rządowym planie przyznawania nowych praw pokrewnych, włączając główne powody ich wprowadzania i przewidziany czas ochrony.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 12

Uchylenie

Dyrektywa 93/98/EWG zostaje uchylona, bez naruszenia zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego i stosowania dyrektyw, określonych w załączniku I, część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁽¹⁾ Dz.U. L 346 z 27.11.1992, str. 61. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/29/WE.

Artykuł 14

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

Adresaci

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

J. BORRELL FONTELLES

M. PEKKARINEN

Przewodniczący

Przewodniczący

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i jej zmiana

Dyrektywa Rady 93/98/EWG
(Dz.U. L 290 z 24.11.1993, str. 9)

Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 167 z 22.6.2001, str. 10)

wyłącznie art. 11 ust. 2

CZĘŚĆ B

Lista terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego i stosowania

(określone w art. 12)

Dyrektywa	Termin przeniesienia	Data stosowania
93/98/EWG	1 lipca 1995 (art. 1-11)	19 listopada 1993 (art. 12) najpóźniej 1 lipca 1997 w odniesieniu do art. 2 ust. 1 (art. 10 ust. 5)
2001/29/WE	22 grudnia 2002	

ZAŁĄCZNIK II
TABELA KORELACJI

Dyrektywa 93/98/EWG	Niniejsza dyrektywa
Art. 1-9	Art. 1-9
Art. 10 ust. 1-4	Art. 10 ust. 1-4
Art. 10 ust. 5	—
Art. 11	—
Art. 12	Art. 11 ust. 1
Art. 13 ust. 1 akapit pierwszy	—
Art. 13 ust. 1 akapit drugi	—
Art. 13 ust. 1 akapit trzeci	Art. 11 ust. 2
Art. 13 ust. 2	—
—	Art. 12
—	Art. 13
Art. 14	Art. 14
—	Załącznik I
—	Załącznik II

DYREKTYWA 2006/118/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 12 grudnia 2006 r.****w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,działając zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾, w świetle wspólnego projektu zatwierdzonego przez komitet pojednawczy w dniu 28 listopada 2006 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wody podziemne są wartościowym zasobem naturalnym, który jako taki powinien być chroniony przed pogorszeniem stanu i zanieczyszczeniem chemicznym. Jest to szczególnie ważne dla ekosystemów zależnych od wód podziemnych oraz w przypadku wykorzystywania wód podziemnych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.
- (2) Wody podziemne stanowią najbardziej wrażliwe i największe zasoby słodkiej wody w Unii Europejskiej, a przede wszystkim główne źródło publicznego zaopatrzenia w wodę pitną w wielu regionach.
- (3) Ochrona części wód podziemnych, które wykorzystuje się lub które zamierza się wykorzystywać w przyszłości do pozyskiwania wody pitnej, musi być realizowana w taki sposób, aby unikać pogorszenia jakości takich zasobów wodnych w celu zredukowania poziomu uzdatniania wody pitnej, zgodnie z art. 7 ust. 2 i 3 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁴⁾.
- (4) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1600/2002/WE z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie ochrony środowiska naturalnego ⁽⁵⁾ stawia za cel osiągnięcie poziomów jakości wody, które nie powodują znaczącego oddziaływania na zdrowie ludzkie i środowisko oraz nie stwarzają zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska.
- (5) W celu ochrony środowiska jako całości, a w szczególności zdrowia ludzkiego, trzeba unikać powstawania wywołujących negatywne skutki stężeń szkodliwych zanieczyszczeń w wodach podziemnych, zapobiegać ich powstawaniu lub je zmniejszać.
- (6) Dyrektywa 2000/60/WE zawiera ogólne przepisy dotyczące ochrony i zachowania stanu wód podziemnych. Zgodnie z art. 17 tej dyrektywy należy przyjąć środki w celu zapobiegania i ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem, w tym kryteria oceny dobrego stanu chemicznego wód podziemnych oraz kryteria identyfikacji znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych, jak również kryteria służące definiowaniu początkowych punktów odwrócenia takich trendów.
- (7) Uwzględniając potrzebę osiągnięcia jednolitych poziomów ochrony wód podziemnych, należy ustalić normy jakościowe i wartości progowe, jak również rozwijać metody oparte na wspólnym podejściu, w celu określenia kryteriów oceny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.
- (8) Normy jakościowe odnoszące się do azotanów, środków ochrony roślin i produktów biobójczych powinny zostać przyjęte jako wspólnotowe kryteria oceny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, przy czym należy zapewnić zgodność z, odpowiednio, dyrektywą Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego ⁽⁶⁾, dyrektywą Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącą wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin ⁽⁷⁾ i dyrektywą 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotyczącą wprowadzania do obrotu produktów biobójczych ⁽⁸⁾.
- (9) Ochrona wód podziemnych może wymagać na niektórych terenach zmiany metod stosowanych w rolnictwie lub leśnictwie, co mogłoby powodować utratę dochodów. Wspólna polityka rolna przewiduje mechanizmy finansowania wdrożenia środków mających na celu przestrzeganie norm wspólnotowych, mianowicie poprzez rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽⁹⁾. W odniesieniu do środków

⁽¹⁾ Dz.U. C 112 z 30.4.2004, str. 40.⁽²⁾ Dz.U. C 109 z 30.4.2004, str. 29.⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2005 r. (Dz.U. C 45 E z 23.2.2006, str. 15), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 stycznia 2006 r. (Dz.U. C 126 E z 30.5.2006, str. 1) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 11 grudnia 2006 r.⁽⁴⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2001, str. 1).⁽⁵⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.⁽⁶⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).⁽⁷⁾ Dz.U. L 230 z 19.8.1991, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2006/85/WE (Dz.U. L 293 z 24.10.2006, str. 3).⁽⁸⁾ Dz.U. L 123 z 24.4.1998, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2006/50/WE (Dz.U. L 142 z 30.5.2006, str. 6).⁽⁹⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1463/2006 (Dz.U. L 277 z 9.10.2006, str. 1).

ochrony wód podziemnych do zadań państw członkowskich będzie należał wybór ich priorytetów i projektów.

- (10) Przepisów dotyczących stanu chemicznego wód podziemnych nie stosuje się do naturalnie występujących wysokich poziomów substancji, jonów lub ich wskaźników zawartych w danej jednolitej części wód podziemnych albo w wodach powierzchniowych będących z nią w związku hydraulicznym, związanych ze szczególnymi warunkami hydrogeologicznymi, których nie obejmuje definicja zanieczyszczenia. Nie stosuje się ich także do czasowych, ograniczonych przestrzennie zmian kierunku przepływu i składu chemicznego, których nie uważa się za intruzje.
- (11) Należy określić kryteria identyfikacji wszelkich znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężenia zanieczyszczeń oraz kryteria służące definiowaniu początkowych punktów odwrócenia takich trendów, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ujemnych skutków dla ekosystemów wodnych lub lądowych zależnych od wód podziemnych.
- (12) Państwa członkowskie, o ile to możliwe, powinny stosować procedury statystyczne pod warunkiem, że są one zgodne z normami międzynarodowymi i przyczyniają się do długookresowej porównywalności wyników monitoringu pomiędzy państwami członkowskimi.
- (13) Zgodnie z art. 22 ust. 2 tiret trzecie dyrektywy 2000/60/WE, dyrektywa Rady 80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne⁽¹⁾ traci moc z dniem 22 grudnia 2013 r. Konieczne jest zapewnienie ciągłości ochrony przewidzianej w dyrektywie 80/68/EWG w odniesieniu do środków mających na celu zapobieganie zarówno bezpośredniemu, jak i pośredniemu wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych lub ograniczenie ich wprowadzania.
- (14) Konieczne jest rozróżnienie pomiędzy substancjami niebezpiecznymi, których wprowadzaniu należy zapobiegać, i innymi zanieczyszczeniami, których wprowadzanie powinno zostać ograniczone. Należy korzystać z załącznika VIII do dyrektywy 2000/60/WE, zawierającego wykaz głównych zanieczyszczeń mających znaczenie dla środowiska wodnego, w celu identyfikacji substancji niebezpiecznych i substancji nie zaliczanych do niebezpiecznych, stwarzających faktyczne lub potencjalne zagrożenie zanieczyszczeniem.
- (15) Środki służące zapobieganiu lub ograniczaniu wprowadzania zanieczyszczeń do części wód podziemnych używanych lub przeznaczonych do użycia w przyszłości do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 7 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE, powinny, zgodnie z art. 7 ust. 2 tej dyrektywy, zawierać środki konieczne do zapewnienia, że stosowany jest system uzdatniania wody podziemnej, a zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym woda po uzdatnieniu będzie spełniała
- wymogi dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁽²⁾. Środki te mogą również przewidywać, zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 2000/60/WE, ustanowienie przez państwa członkowskie stref ochronnych o wielkości uznanej przez właściwy organ krajowy za niezbędną w celu ochrony zaopatrzenia w wodę pitną. Takie strefy ochronne mogą obejmować całość terytorium danego państwa członkowskiego.
- (16) W celu zapewnienia spójnej ochrony wód podziemnych, w przypadkach gdy dana jednolita część wód podziemnych znajduje się na terytorium kilku państw członkowskich, państwa te powinny koordynować działania w zakresie monitoringu, ustalania wartości progowych oraz identyfikacji odpowiednich substancji niebezpiecznych.
- (17) Solidne i porównywalne metody monitorowania wód podziemnych są ważnym narzędziem oceny jakości wód podziemnych oraz wyboru najbardziej odpowiednich środków. Art. 8 ust. 3 i art. 20 dyrektywy 2000/60/WE przewidują przyjęcie standardowych metod analizy i monitorowania stanu wód oraz, tam gdzie to konieczne, wytycznych dotyczących wdrażania, w tym monitorowania.
- (18) W pewnych okolicznościach państwa członkowskie powinny być upoważnione do zwolnienia z obowiązku podjęcia działań mających na celu zapobieganie wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych lub ograniczenie ich wprowadzania. Jakiegokolwiek zwolnienia powinny być oparte na przejrzystych kryteriach i być wyszczególnione w planach gospodarowania wodami w dorzeczu.
- (19) Należy zbadać wpływ różnych wartości progowych wód podziemnych, które mają zostać zdefiniowane przez państwa członkowskie, na poziom ochrony środowiska naturalnego i funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (20) Należy przeprowadzić badania mające na celu opracowanie lepszych kryteriów zapewniających jakość i ochronę ekosystemu wód podziemnych. W razie potrzeby pozyskaną wiedzę należy uwzględnić podczas wdrażania lub przeglądu niniejszej dyrektywy. Takie badania, podobnie jak rozpowszechnianie wiedzy, doświadczenia i wyników badań, powinny być wspierane i finansowane.
- (21) Konieczne jest zapewnienie środków przejściowych obowiązujących w okresie pomiędzy datą wdrożenia niniejszej dyrektywy a datą, z którą dyrektywa 80/68/EWG utraci moc.
- (22) Dyrektywa 2000/60/WE ustanawia wymóg kontroli, w tym wymóg uprzedniego zezwolenia na sztuczne zasilanie lub uzupełnienie części wód podziemnych pod warunkiem, że użytkowanie źródła nie będzie miało negatywnego wpływu na realizację celów ekologicznych określonych dla źródła lub zasilonej lub uzupełnionej części wód podziemnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 20 z 26.1.1980, str. 43. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/692/EWG (Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 48).

⁽²⁾ Dz.U. L 330 z 5.12.1998, str. 32. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

(23) Dyrektywa 2000/60/WE obejmuje w art. 11 ust. 2 i załączniku VI część B w sprawie programu środków działania, niewyczerpującą listę środków dodatkowych, które państwa członkowskie mogą przyjąć jako część programu środków działania, między innymi:

- instrumenty legislacyjne,
- instrumenty administracyjne, oraz
- wynegocjowane umowy na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

(24) Środki niezbędne do wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny być przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾.

(25) W szczególności w odniesieniu do środków o zasięgu ogólnym mających na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, między innymi poprzez wykreślenie niektórych z tych elementów lub dodanie do niniejszej dyrektywy nowych, innych niż istotne elementów, należy przestrzegać procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cel

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych. Środki te obejmują w szczególności:

- a) kryteria oceny dobrego stanu chemicznego wód podziemnych; oraz
- b) kryteria służące identyfikacji i odwróceniu znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych oraz kryteria służące definiowaniu początkowych punktów odwrócenia takich trendów.

2. Niniejsza dyrektywa uzupełnia zawarte w dyrektywie 2000/60/WE przepisy zapobiegające wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych lub ograniczające je oraz ma na celu zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich jednolitych części wód podziemnych.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy, oprócz definicji określonych w art. 2 dyrektywy 2000/60/WE stosuje się następujące definicje:

- 1) „norma jakości wód podziemnych” oznacza normę jakości środowiska określoną jako stężenie danego zanieczyszczenia, grupy zanieczyszczeń lub wskaźnika zanieczyszczenia

w wodach podziemnych, które nie powinno być przekroczone z uwagi na ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska;

- 2) „wartość progowa” oznacza normę jakości wód podziemnych ustaloną przez państwa członkowskie zgodnie z art. 3;
- 3) „znaczący i utrzymujący się trend wzrostowy” oznacza każdy statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia zanieczyszczenia, grupy zanieczyszczeń lub wskaźnika zanieczyszczeń w wodach podziemnych, w związku z którym stwierdzono konieczność odwrócenia trendu zgodnie z art. 5;
- 4) „wprowadzanie zanieczyszczeń do wód podziemnych” oznacza bezpośrednie lub pośrednie wprowadzanie zanieczyszczeń do wód podziemnych spowodowane działalnością człowieka;
- 5) „wartość tła” oznacza stężenie substancji lub wartość wskaźnika w części wód podziemnych nieodpowiadające żadnym lub odpowiadające bardzo nieznacznym zmianom spowodowanym działalnością człowieka w porównaniu ze stanem pozbawionym szkodliwych wpływów;
- 6) „poziom początkowy” oznacza przeciętne stężenie, zmierzone przynajmniej w latach referencyjnych 2007 i 2008 na podstawie programów monitorowania wdrożonych zgodnie z art. 8 dyrektywy 2000/60/WE lub, w przypadku substancji wykrytych po upływie lat referencyjnych, w pierwszym okresie, dla którego dostępne są reprezentatywne dane z monitorowania.

Artykuł 3

Kryteria oceny stanu chemicznego wód podziemnych

1. Do celów oceny stanu chemicznego jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części, zgodnie z sekcją 2.3 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE, państwa członkowskie stosują następujące kryteria:

- a) normy jakości wód podziemnych określone w załączniku I;
- b) wartości progowe stężenia zanieczyszczeń, grup zanieczyszczeń i wskaźników zanieczyszczeń, zidentyfikowanych na terytorium danego państwa członkowskiego jako przyczyniające się do uznania jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części za zagrożoną, określone przez państwa członkowskie zgodnie z procedurą opisaną w części A załącznika II, z uwzględnieniem co najmniej wykazu zawartego w części B załącznika II.

Podstawą wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego są ochrona wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II, część A, pkt 1, 2 i 3, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu oraz wzajemnego oddziaływania na sąsiadujące wody powierzchniowe i ekosystemy naziemne oraz tereny podmokłe będące bezpośrednio zależne od nich oraz tego, że wartości te uwzględniają, między innymi, wiedzę z zakresu ludzkiej toksykologii oraz ekotoksykologii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

2. Wartości progowe mogą być ustalane na poziomie kraju, dorzecza lub części dorzecza międzynarodowego znajdującej się na terytorium danego państwa członkowskiego, lub na poziomie jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części.

3. W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych znajdujących się na terytorium dwóch lub większej liczby państw członkowskich oraz jednolitych części wód podziemnych, w obrębie których przepływ wód podziemnych przecina granicę państwa członkowskiego, państwa członkowskie zapewniają skoordynowane ustalanie wartości progowych przez zainteresowane państwa członkowskie, zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/60/WE.

4. W przypadku, gdy jednolita część wód podziemnych lub grupa takich części wykracza poza obszar Wspólnoty, zainteresowane państwo(-a) członkowskie podejmuje(-ą) starania zmierzające do skoordynowanego ustalania wartości progowych wspólnie z zainteresowanym(-i) państwem(-ami) nie będącymi państwem(-ami) członkowskim(-i), zgodnie z art. 3 ust. 5 dyrektywy 2000/60/WE.

5. Państwa członkowskie ustalają po raz pierwszy wartości progowe, zgodnie z ust. 1 lit. b), nie później niż do dnia 22 grudnia 2008 r.

Wszelkie ustalone wartości progowe ogłasza się w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, opracowywanych zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE, włączając w to podsumowanie informacji określonych w części C załącznika II do niniejszej dyrektywy.

6. Państwa członkowskie, z uwagi na ochronę zdrowia ludzkiego oraz środowiska, dokonują zmian wykazu wartości progowych, jeżeli nowe informacje o zanieczyszczeniach, grupach zanieczyszczeń lub wskaźnikach zanieczyszczeń wskazują na potrzebę ustalenia wartości progowej dla nowej substancji, zmianę istniejącej wartości progowej lub ponownego uwzględnienia wartości progowej uprzednio usuniętej z wykazu.

Wartości progowe mogą być usuwane z wykazu, jeżeli dana jednolita część wód podziemnych nie jest już narażona na zagrożenie ze strony danych zanieczyszczeń, grup zanieczyszczeń lub wskaźników zanieczyszczeń.

Wszelkie takie zmiany wykazu wartości progowych podlegają zgłoszeniu w ramach okresowych przeglądów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

7. Na podstawie informacji przedstawianych przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 5, Komisja publikuje sprawozdanie nie później niż do dnia 22 grudnia 2009 r.

Artykuł 4

Procedura oceny stanu chemicznego wód podziemnych

1. Państwa członkowskie stosują procedurę opisaną w ust. 2 w celu oceny stanu chemicznego jednolitej części wód podziemnych. Przy przeprowadzaniu tej procedury, państwa członkowskie mogą w stosownych przypadkach grupować jednolite części wód podziemnych zgodnie z załącznikiem V do dyrektywy 2000/60/WE.

2. Jednolitą część wód podziemnych lub grupę takich części uważa się za będącą w dobrym stanie chemicznym, jeżeli:

a) odpowiednie monitorowanie wykazuje, że spełnione są warunki przedstawione w pkt 2.3.2 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE; lub

b) wartości określające normy jakości wód podziemnych wymienione w załączniku I, i odpowiednie wartości progowe, ustalone zgodnie z art. 3 i załącznikiem II, nie są przekroczone w żadnym punkcie obserwacyjnym w danej jednolitej części wód podziemnych lub grupie takich części; lub

c) dana wartość normy jakości wód podziemnych lub wartość progowa jest przekroczona w jednym lub większej liczbie punktów obserwacyjnych, ale odpowiednie badanie przeprowadzone zgodnie z załącznikiem III potwierdza, że:

(i) na podstawie oceny, o której mowa w ust. 3 załącznika III, stężeń zanieczyszczeń przewyższających normy jakości wód podziemnych lub wartości progowe nie uważa się za stanowiące istotne ryzyko dla środowiska, z uwzględnieniem, w odpowiednich przypadkach, wielkości zmienionej jednolitej części wód podziemnych;

(ii) spełnione są pozostałe warunki dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, określone w tabeli 2.3.2 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE, zgodnie z ust. 4 załącznika III do niniejszej dyrektywy;

(iii) dla części wód podziemnych określonych zgodnie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE spełnione są wymogi określone w art. 7 ust. 3 tej dyrektywy, zgodnie z ust. 4 załącznika III do niniejszej dyrektywy;

(iv) zanieczyszczenia nie naruszają w istotny sposób możliwości wykorzystywania danej jednolitej części wód podziemnych ani żadnej z jednolitych części wód podziemnych tworzących grupę do celów związanych z działalnością człowieka.

3. Wybór stacji monitorowania wód podziemnych musi odpowiadać wymogom załącznika V sekcja 2.4 do dyrektywy 2000/60/WE co do takiego jej zaprojektowania, aby umożliwiła pozyskiwanie spójnego i całościowego obrazu stanu chemicznego wód podziemnych oraz reprezentatywnych danych z monitorowania.

4. Państwa członkowskie publikują podsumowanie wyników oceny stanu chemicznego wód podziemnych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE.

Podsumowanie to, dokonywane na poziomie dorzecza lub części międzynarodowego dorzecza znajdującej się na terytorium danego państwa członkowskiego, zawiera również wyjaśnienie, w jaki sposób w ostatecznej ocenie uwzględniono przekroczenia norm jakości wód podziemnych lub wartości progowych w poszczególnych punktach obserwacyjnych.

5. Jeżeli jednolita część wód podziemnych jest sklasyfikowana jako będąca w dobrym stanie chemicznym zgodnie z ust. 2 lit. c),

państwa członkowskie podejmują wszelkie środki, zgodnie z art. 11 dyrektywy 2000/60/WE, jakie mogą być konieczne dla zapewnienia ochrony tych ekosystemów wodnych, ekosystemów lądowych oraz możliwości wykorzystania przez ludzi wód podziemnych zależnych od jednolitej części wód podziemnych, reprezentowanej przez punkt lub punkty monitoringu, w których nastąpiło przekroczenie norm jakości wód podziemnych lub wartości progowej.

Artykuł 5

Identyfikacja znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych i definiowanie punktów inicjowania działań odwracających takie trendy

1. Państwa członkowskie identyfikują wszelkie znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe stężenia zanieczyszczeń, grup zanieczyszczeń lub wskaźników zanieczyszczeń występujących w obrębie jednolitych części wód podziemnych lub grup takich części, które zostały uznane za zagrożone, i definiują początkowy punkt odwrócenia takich trendów, zgodnie z załącznikiem IV.

2. Państwa członkowskie, zgodnie z załącznikiem IV część B, doprowadzają do odwrócenia trendów stwarzających znaczące zagrożenie dla jakości ekosystemów wodnych lub lądowych, dla zdrowia ludzkiego lub dla rzeczywistych lub potencjalnych możliwości uzasadnionego korzystania ze środowiska wodnego, poprzez program środków działania, o którym mowa w art. 11 dyrektywy 2000/60/WE, w celu postępującego zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegania pogarszaniu się ich stanu.

3. Państwa członkowskie definiują początkowy punkt odwrócenia takich trendów jako określony odsetek wartości wyznaczających normy jakości wód podziemnych określone w załączniku I i wartości progowych ustalonych zgodnie z art. 3, na podstawie wykrytego trendu i związanego z nim zagrożenia dla środowiska, zgodnie z częścią B pkt 1 załącznika IV.

4. W planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, które mają być przedstawiane zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE, państwa członkowskie dokonują podsumowania określającego:

- a) sposób, w jaki ocena trendów na podstawie danych z poszczególnych punktów monitoringu w obrębie jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części wpłynęła na stwierdzenie, zgodnie z sekcją 2.5 załącznika V wyżej wymienionej dyrektywy, że w tych częściach wód podziemnych występuje znaczący i utrzymujący się trend wzrostowy stężenia wszelkiego typu zanieczyszczeń lub ma miejsce odwrócenie tego trendu; oraz
- b) przyczyny przyjęcia początkowych punktów zdefiniowanych zgodnie z ust. 3.

5. Jeżeli jest to konieczne do oceny wpływu istniejących stref zanieczyszczonych w obrębie jednolitych części wód podziemnych, mogących stanowić zagrożenie dla osiągnięcia celów określonych w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, w szczególności pochodzących ze źródeł punktowych i skażeń na powierzchni terenu, państwa członkowskie przeprowadzają dodatkową ocenę trendów odnoszących się do wykrytych zanieczyszczeń w celu potwierdzenia, że plamy zanieczyszczeń pochodzących ze skażonych miejsc nie rozszerzają się, nie powodują pogorszenia

stanu chemicznego danej jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części oraz nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Podsumowanie wyników tych ocen zamieszcza się w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, które mają być przedstawiane zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE.

Artykuł 6

Środki zapobiegania wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych lub ich ograniczania

1. Aby osiągnąć cel, jakim jest zapobieganie wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych lub ich ograniczenie, ustalony zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) pkt (i) dyrektywy 2000/60/WE, państwa członkowskie zapewniają, że program środków działania, określony zgodnie z art. 11 tej dyrektywy, obejmuje:

- a) wszystkie środki niezbędne dla zapobiegania wprowadzaniu wszelkich substancji niebezpiecznych do wód podziemnych, bez uszczerbku dla ust. 2 i 3. Identyfikując takie substancje, państwa członkowskie biorą w szczególności pod uwagę substancje niebezpieczne należące do rodzin lub grup zanieczyszczeń, o których mowa w pkt 1–6 załącznika VIII do dyrektywy 2000/60/WE, jak również substancje należące do rodzin lub grup zanieczyszczeń, o których mowa w pkt 7–9 tego załącznika, o ile są one uważane za niebezpieczne;
- b) w odniesieniu do zanieczyszczeń wymienionych w załączniku VIII do dyrektywy 2000/60/WE, które nie są uważane za niebezpieczne, i wszelkich pozostałych zanieczyszczeń innych niż niebezpieczne, niewymienionych w tym załączniku, uważanych przez państwa członkowskie za faktyczne lub potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia – wszelkie niezbędne środki niezbędne dla ograniczenia ich wprowadzania do wód podziemnych, tak aby zapewnić, że wprowadzanie ich nie spowoduje pogorszenia lub znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężenia zanieczyszczeń w wodach podziemnych. Środki takie uwzględniają co najmniej ustalone zasady najlepszej praktyki, w tym najlepsze praktyki środowiskowe i najlepsze dostępne techniki określone w odpowiednich przepisach wspólnotowych.

W celu ustanowienia środków, o których mowa w lit. a) lub b), państwa członkowskie mogą w pierwszej kolejności określić okoliczności decydujące o tym, czy zanieczyszczenia wymienione w załączniku VIII do dyrektywy 2000/60/WE, w szczególności podstawowe metale i ich związki, o których mowa w pkt 7 tego załącznika, należy uważać za niebezpieczne, czy też nie.

2. Wszędzie tam, gdzie jest to technicznie możliwe, bierze się pod uwagę zanieczyszczenia ze źródeł rozproszonych, mające wpływ na stan chemiczny wód podziemnych.

3. Bez uszczerbku dla wszelkich bardziej rygorystycznych wymogów określonych w innych przepisach wspólnotowych, państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu stosowania środków wymaganych na podstawie ust. 1 wprowadzanie zanieczyszczeń, które:

- a) wynikają z bezpośrednich zrzutów dozwolonych zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. j) dyrektywy 2000/60/WE;
- b) ze względu na ich ilość i stężenie są uważane przez właściwe organy za tak niewielkie, że wykluczają jakiegokol-

wiek obecne lub przyszłe zagrożenie pogorszeniem jakości wód podziemnych, do których są wprowadzane;

- c) są skutkiem wypadku lub wyjątkowych okoliczności zaistniałych z przyczyn naturalnych, których nie można było realnie przewidzieć, uniknąć lub złagodzić;
- d) wynikają ze sztucznego zasilania lub uzupełniania jednolitych części wód podziemnych, dozwolonego zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. f) dyrektywy 2000/60/WE;
- e) w opinii właściwych organów nie można zapobiec lub ograniczyć ze względów technicznych bez stosowania:
- (i) środków powodujących zwiększone zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub jakości środowiska jako całości; lub
 - (ii) nieproporcjonalnie kosztownych środków służących usuwaniu zanieczyszczeń ze skażonego gruntu lub podglebia lub innych sposobów ochrony przed ich przesączaniem się przez skażony grunt lub podglebie; lub
- (f) wynikają z ingerencji w wody powierzchniowe podejmowanych w celach, między innymi, łagodzenia skutków powodzi i susz oraz zarządzania wodami i drogami wodnymi, w tym na szczeblu międzynarodowym. Działania takie, w tym wykonywanie przekopów, pogłębianie, przenoszenie i zrzucanie osadów w wodach powierzchniowych, prowadzi się na ogólnie obowiązujących zasadach oraz, w odpowiednich przypadkach, na podstawie pozwoleń i zezwoleń wydawanych zgodnie z takimi zasadami, określonymi w tym celu przez państwa członkowskie, o ile tak wprowadzane zanieczyszczenia nie stanowią przeszkody dla osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla danych jednolitych części wód zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2000/60/WE.

Z wyłączeń przewidzianych w lit. a) do f) można skorzystać jedynie w przypadku, gdy właściwe organy państw członkowskich stwierdzą, że jest przeprowadzane skuteczne monitorowanie wód podziemnych, których to dotyczy zgodnie z pkt. 2.4.2 załącznika V dyrektywy 2000/60/WE, lub inne stosowne monitorowanie.

4. Właściwe organy państw członkowskich prowadzą rejestr wyłączeń, o których mowa w ust. 3, w celu powiadamiania o nich Komisji na jej żądanie.

Artykuł 7

Przepisy przejściowe

W okresie od 16 januari 2009 do dnia 22 grudnia 2013 r. wszelkie nowe procedury udzielania zezwoleń zgodnie z art. 4 i 5 dyrektywy 80/68/EWG uwzględniają wymogi określone w art. 3, 4 i 5.

Artykuł 8

Dostosowania techniczne

1. Załącznik II część A i C oraz załączniki III i IV mogą być zmieniane wraz z postępowaniem naukowo-technicznym zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 9 ust. 2, z uwzględnieniem okresu przeglądu i uaktualniania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczcy, o którym mowa w art. 13 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE.

2. Część B załącznika II może być zmieniana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 9 ust. 2, w celu dodania nowych rodzajów zanieczyszczeń lub wskaźników.

Artykuł 9

Procedura komitetu

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1-4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Artykuł 10

Przegląd

Bez uszczerbku dla art. 8, Komisja dokonuje przeglądu załączników I i II do niniejszej dyrektywy do dnia ... 16 januari 2013, a następnie co sześć lat. Na podstawie przeglądu Komisja – w stosownych przypadkach – zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu przedstawia wnioski prawodawcze dotyczące zmiany załącznika I lub II. Podczas przeglądu i przygotowywania wniosku Komisja uwzględnia wszelkie istotne informacje, w tym na przykład wyniki programów monitorowania wdrożonych zgodnie z art. 8 dyrektywy 2000/60/WE, wspólnotowych programów badawczych lub zalecenia Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska, państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego, Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska, europejskich organizacji przedsiębiorców oraz europejskich organizacji zajmujących się problematyką środowiska.

Artykuł 11

Ocena

Sprawozdanie Komisji przewidziane w art. 18 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE w odniesieniu do wód podziemnych zawiera ocenę działania niniejszej dyrektywy w stosunku do innych odpowiednich aktów dotyczących środowiska, w tym jej spójności z tymi aktami.

Artykuł 12

Wdrożenie

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do ...16 januari 2009. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają o nich Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. PEKKARINEN

Przewodniczący

ZAAŁĄCZNIK I

NORMY JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

1. Do celów oceny stanu chemicznego wód podziemnych zgodnie z art. 4, następujące normy jakości wód podziemnych odpowiadają normom jakości wymienionym w tabeli 2.3.2 w załączniku V do dyrektywy 2000/60/WE i ustalonym zgodnie z art. 17 tej dyrektywy.

Zanieczyszczenie	Norma jakości
Azotany	50 mg/l
Składniki czynne pestycydów, w tym ich odpowiednie metabolity, produkty rozpadu i reakcji ⁽¹⁾	0,1 µg/l 0,5 µg/l (łącznie) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Przez „pestycydy” należy rozumieć środki ochrony roślin i produkty biobójcze, zgodnie z definicją zawartą, odpowiednio, w art. 2 dyrektywy 91/414/EWG i art. 2 dyrektywy 98/8/WE.

⁽²⁾ Określenie „łącznie” oznacza sumaryczną zawartość poszczególnych pestycydów wykrytych i zmierzonych ilościowo w ramach programu monitoringu, wraz z istotnymi metabolitami, produktami rozpadu i reakcji.

2. Wyniki stosowania norm jakości dotyczących pestycydów w sposób określony do celów niniejszej dyrektywy nie powodują uszczerbku dla wyników procedur oceny zagrożeń wymaganych na podstawie dyrektywy 91/414/EWG lub dyrektywy 98/8/WE.
3. Jeżeli uważa się, że powyższe normy jakości wód podziemnych zastosowane do danej jednolitej części wód podziemnych mogą skutkować nieosiągnięciem celów środowiskowych określonych w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE dla wód powierzchniowych pozostających w związku hydraulicznym z tą jednolitą częścią wód podziemnych lub prowadzić do znaczącego pogorszenia jakości ekologicznej lub chemicznej tych wód lub znaczącej szkody w ekosystemach lądowych, bezpośrednio zależnych od danej jednolitej części wód podziemnych, ustala się bardziej rygorystyczne wartości progowe zgodnie z art. 3 i załącznikiem II do niniejszej dyrektywy. Programy i środki wymagane w odniesieniu do takich wartości progowych mają również zastosowanie do czynności wchodzących w zakres dyrektywy 91/676/EWG.

ZAŁĄCZNIK II

WARTOŚCI PROGOWE DLA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD PODZIEMNYCH I WSKAŹNIKÓW ZANIECZYSZCZENIA

Część A:

Wytyczne Dotyczące Ustalania Wartości Progowych Przez Państwa Członkowskie Zgodnie Z art. 3

Państwa członkowskie ustalają wartości progowe dla wszystkich zanieczyszczeń i wskaźników zanieczyszczenia, które zgodnie z charakterystyką opracowaną na podstawie art. 5 dyrektywy 2000/60/WE powodują uznanie określonych jednolitych części wód podziemnych lub grup takich części za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

Wartości progowe ustala się w taki sposób, że w przypadku, gdy wyniki monitoringu w miarodajnym punkcie obserwacyjnym przekraczają progi, oznacza to zagrożenie, iż nie jest spełniony jeden lub więcej warunków określających dobry stan chemiczny wód podziemnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c) pkt (ii)–(iv).

Ustalając wartości progowe, państwa członkowskie biorą pod uwagę następujące wytyczne:

1. Określenie wartości progowych powinno opierać się na czynnikach obejmujących:
 - a) zakres interakcji pomiędzy wodami podziemnymi a ekosystemami wodnymi pozostającymi z nimi w związku hydraulicznym i zależnymi od nich ekosystemami lądowymi;
 - b) zaburzenie aktualnych lub potencjalnych uzasadnionych sposobów wykorzystania wód podziemnych lub ich funkcji;
 - c) wszelkie zanieczyszczenia powodujące uznanie jednolitych części wód podziemnych za zagrożone, z uwzględnieniem minimalnego wykazu zamieszczonego w części B niniejszego załącznika;
 - d) własności hydrogeologiczne, w tym informacje dotyczące poziomów naturalnego tła hydrogeochemicznego i bilansu wodnego.
2. Przy określaniu wartości progowych należy również uwzględnić pochodzenie zanieczyszczeń, ich ewentualne występowanie w przyrodzie, własności toksyczne i zdolność do dyspersji, trwałość i zdolność do bioakumulacji.
3. W przypadkach gdy podwyższone poziomy tła substancji lub jonów lub ich wskaźników występują z naturalnych przyczyn hydrogeologicznych, te poziomy tła w danej jednolitej części wód podziemnych są uwzględniane przy ustalaniu wartości progowych.
4. Określanie wartości progowych powinno być wspomagane przez mechanizm kontroli gromadzonych danych, oparty na ocenie jakości danych, przesłankach analitycznych i danych o poziomie tła dla substancji, których występowanie może mieć zarówno charakter naturalny, jak i antropogeniczny.

Część B:

Minimalny Wykaz Zanieczyszczeń Oraz Wskaźników Zanieczyszczenia, W odniesieniu Do Których Państwa Członkowskie Są Zobowiązane Do Rozważenia Ustalania Wartości Progowych Zgodnie Z art. 3

1. Substancje lub jony lub wskaźniki, które mogą występować zarówno w sposób naturalny lub w wyniku działalności ludzkiej

arsen

kadm

ołów

rtęć

jony amonowe

jony chlorkowe

jony siarczanowe

2. Substancje syntetyczne wytworzone przez człowieka
trichloroetylen
tetrachloroetylen
3. Parametry wskazujące na intruzje wód słonych lub innych ⁽¹⁾
Przewodność elektrolityczna właściwa PEW

Część C:

Informacje, Które Mają Być Przekazywane Przez Państwa Członkowskie, Dotyczące Zanieczyszczeń I ich Wskaźników Dla Których Ustalono Wartości Progowe

Państwa członkowskie zamieszczają w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, które mają być przedstawiane zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE, podsumowanie sposobu przeprowadzenia procedury określonej w części A niniejszego załącznika.

W szczególności, państwa członkowskie przekazują, tam gdzie jest to wykonalne:

- a) informacje o liczbie jednolitych części wód podziemnych lub grup takich części uznanych za zagrożone oraz o zanieczyszczeniach i wskaźnikach zanieczyszczenia, które przyczyniają się do takiej ich klasyfikacji, w tym o obserwowanych stężeniach/wartościach;
- b) informacje o każdej jednolitej części wód podziemnych uznanej za zagrożoną, w szczególności dane o wielkości części wód, ich współzależności z wodami powierzchniowymi pozostającymi z nimi w bezpośrednim związku hydraulicznym i zależnymi ekosystemami lądowymi, a także o naturalnych poziomach tła w przypadku substancji występujących w sposób naturalny w częściach wód podziemnych;
- c) wartości progowe, niezależnie od tego czy mają zastosowanie na poziomie kraju, obszaru dorzecza, czy części międzynarodowego dorzecza znajdującej się na terytorium danego państwa członkowskiego, lub jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części;
- d) dane o współzależności między wartościami progowymi a:
 - (i) w przypadku substancji występujących w sposób naturalny – obserwowanymi poziomami tła hydrogeochemicznego,
 - (ii) celami dotyczącymi jakości środowiska i innymi normami służącymi ochronie wód, obowiązującymi na poziomie krajowym, wspólnotowym lub międzynarodowym, oraz
 - (iii) wszelkimi istotnymi informacjami dotyczącymi zanieczyszczeń w zakresie ich własności toksycznych, ekotoksycznych, trwałości, potencjału bioakumulacji i zdolności do dyspersji.

⁽¹⁾ W odniesieniu do stężeń soli wynikających z działalności człowieka, państwa członkowskie mogą postanowić o ustaleniu wartości progowych dla jonów siarczanowych i chlorkowych albo dla przewodności elektrolitycznej właściwej PEW.

ZAŁĄCZNIK III

OCENA STANU CHEMICZNEGO WÓD PODZIEMNYCH

1. Procedurę oceny mającej na celu określenie stanu chemicznego jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części przeprowadza się w stosunku do wszystkich części wód podziemnych lub grup takich części uznanych za zagrożone i w stosunku do każdego z zanieczyszczeń, które przyczyniają się do takiej klasyfikacji jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części.
 2. Podejmując wszelkie badania, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c), państwa członkowskie biorą pod uwagę:
 - a) informacje zebrane w ramach określania charakterystyki zgodnie z art. 5 dyrektywy 2000/60/WE oraz sekcji 2.1, 2.2 i 2.3 jej załącznika II;
 - b) wyniki uzyskane w ramach sieci monitoringu wód podziemnych, zgodnie z załącznikiem V, sekcja 2.4 dyrektywy 2000/60/WE; oraz
 - c) wszelkie inne istotne informacje, w tym porównanie rocznej średniej arytmetycznej stężenia danych zanieczyszczeń w punkcie monitoringu z normami jakości wód podziemnych ustalonymi w załączniku I oraz wartościami progowymi ustalonymi przez państwa członkowskie zgodnie z art. 3 i załącznikiem II.
 3. Do celów badania, czy warunki dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c) pkt. (i) i (iv), są spełnione, państwa członkowskie, tam gdzie ma to znaczenie i jest konieczne, szacują, w jakim obszarze danej jednolitej części wód podziemnych średnia arytmetyczna stężenia danego zanieczyszczenia przekracza normę jakości wód podziemnych lub wartość progową, opierając się przy tym na odpowiednio zagregowanych wynikach obserwacji, uzupełnionych w razie potrzeby o oszacowania stężeń oparte na modelu koncepcyjnym danej jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części.
 4. W celu zbadania, czy są spełnione warunki dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c) pkt. (ii) i (iii), tam gdzie ma to znaczenie i jest konieczne, opierając się na odpowiednich wynikach monitoringu i właściwym modelu koncepcyjnym danej jednolitej części wód podziemnych państwa członkowskie dokonują oceny:
 - a) skutków obecności substancji szkodliwych w części wód podziemnych;
 - b) ilości i stężeń zanieczyszczeń, które są lub mogą być przenoszone z jednolitej części wód podziemnych do wód powierzchniowych pozostających z nią w związku hydraulicznym lub do ekosystemów lądowych bezpośrednio od niej zależnych;
 - c) przypuszczalnego wpływu ilości i stężeń zanieczyszczeń przenoszonych z tej jednolitej części wód podziemnych do wód powierzchniowych pozostających z nią w bezpośrednim związku hydraulicznym oraz do ekosystemów lądowych bezpośrednio od niej zależnych;
 - d) wielkości wszelkich intruzji wód słonych lub innych do jednolitej części wód podziemnych; oraz
 - e) zagrożenia spowodowanego obecnością zanieczyszczeń w jednolitej części wód podziemnych dla jakości wody z niej pozyskiwanej lub planowanej do pozyskania w celu spożycia przez ludzi.
 5. Państwa członkowskie przedstawiają mapę stanu chemicznego jednolitej części wód podziemnych lub grupy takich części, zgodnie z sekcjami 2.4.5 i 2.5 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE. Państwa członkowskie wskazują również na takich mapach wszystkie punkty obserwacyjne, w których występuje przekroczenie norm jakości wód podziemnych lub wartości progowych, tam gdzie ma to znaczenie i jest wykonalne.
-

ZAŁĄCZNIK IV

IDENTYFIKACJA I ODWRACANIE ZNACZĄCYCH I UTRZYMUJĄCYCH SIĘ TRENDÓW WZROSTOWYCH

CZĘŚĆ A

Identyfikacja znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych

Państwa członkowskie identyfikują znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe stężenia zanieczyszczeń we wszystkich jednolitych częściach wód podziemnych i grupach takich części uznanych za zagrożone zgodnie z załącznikiem II do dyrektywy 2000/60/WE, z uwzględnieniem następujących wymogów:

1. zgodnie z sekcją 2.4 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE, program monitoringu jest opracowany w taki sposób, aby można było identyfikować znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe stężeń zanieczyszczeń zidentyfikowanych zgodnie z art. 3;
2. procedura identyfikacji znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych opiera się na następujących elementach:
 - a) częstotliwość i miejsca monitoringu dobiera się w sposób wystarczający do:
 - (i) uzyskania informacji niezbędnych do zapewnienia możliwości odróżnienia na odpowiednim poziomie pewności i precyzji takich trendów wzrostowych od zmian naturalnych;
 - (ii) umożliwienia identyfikacji takich trendów wzrostowych w czasie pozwalającym na zastosowanie środków mających na celu zapobieżenie lub co najmniej możliwie najdalej idące złagodzenie istotnych dla środowiska niekorzystnych zmian w jakości wód podziemnych. Identyfikacja taka będzie dokonana po raz pierwszy do roku 2009, w miarę możliwości, oraz z uwzględnieniem istniejących danych, w kontekście sprawozdania dotyczącego identyfikacji trendów w ramach pierwszego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, o którym mowa w art. 13 dyrektywy 2000/60/WE, a następnie nie rzadziej niż co sześć lat;
 - (iii) uwzględnienia zmienności w czasie własności fizycznych i chemicznych jednolitej części wód podziemnych, w tym warunków przepływu wód podziemnych, szybkości ich zasilania oraz czasu przesączania przez glebę lub podglebie;
 - b) stosuje się metody obserwacji i analizy zgodne z międzynarodowymi zasadami kontroli jakości, w tym, o ile ma to znaczenie, metody Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) lub krajowe metody standaryzowane, aby zapewnić równorzędny poziom jakości naukowej i porównywalności dostarczanych danych;
 - c) ocena opiera się na metodzie statystycznej, takiej jak analiza regresji, umożliwiającej dokonywanie analizy trendu z wykorzystaniem szeregów czasowych z poszczególnych punktów monitoringu;
 - d) w celu uniknięcia błędu systematycznego w identyfikacji trendów, wszelkie pomiary poniżej dolnej granicy zakresu pomiarowego zastępuje się połową najwyższej wartości dolnej granicy zakresu pomiarowego występującej w szeregu czasowym, z wyjątkiem wartości dla pestycydów łącznie;
3. przy określaniu znaczącego i utrzymującego się trendu wzrostowego w stężeniach substancji, które występują zarówno naturalnie, jak i w wyniku działalności człowieka, uwzględniane będą poziomy początkowe oraz, o ile takie dane będą dostępne, dane zgromadzone przed rozpoczęciem programu monitorowania w celu sporządzenia sprawozdania dotyczącego określania trendu w ramach pierwszego planu gospodarowania wodami w dorzeczu, o którym mowa w art. 13 dyrektywy 2000/60/WE.

CZĘŚĆ B

Punkty początkowe dla inicjowania działań odwracających trendy

Zgodnie z art. 5 państwa członkowskie odwrócą zidentyfikowane znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe z uwzględnieniem następujących wymogów:

1. punktem początkowym inicjowania działań mających odwrócić znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe jest stan, kiedy stężenie zanieczyszczenia osiąga 75 % wartości parametrów norm jakości wód podziemnych określonych w załączniku I i wartości progowych ustalonych zgodnie z art. 3, chyba że:
 - a) należy określić wcześniejszy punkt początkowy inicjowania działań, aby zapobiec istotnym dla środowiska, niekorzystnym zmianom jakości wód podziemnych lub przynajmniej złagodzić je w możliwie największym stopniu, w sposób najefektywniejszy z punktu widzenia kosztów;

- b) określenie innego punktu początkowego inicjowania działań jest uzasadnione w sytuacji, gdy próg wykrywalności nie pozwala na stwierdzenie istnienia trendu przy poziomie 75 % normatywnych wartości parametrów; lub
- c) szybkość nasilania się trendu i jego odwracalny charakter sprawiają, że przyjęcie późniejszego punktu początkowego inicjowania działań odwracających trend nadal umożliwia, przy najefektywniejszym wykorzystaniu środków, zapobieżenie istotnym dla środowiska niekorzystnym zmianom jakości wód podziemnych lub przynajmniej ich złagodzenie w możliwie największym stopniu. Przyjęcie takiego późniejszego punktu początkowego inicjowania nie może prowadzić do opóźnienia terminów osiągnięcia celów środowiskowych.

W odniesieniu do działań wchodzących w zakres dyrektywy 91/676/EWG, punkt początkowy inicjowania działań odwracających znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe określa się zgodnie z tą dyrektywą oraz dyrektywą 2000/60/WE oraz, w szczególności, dotrzymując realizacji celów środowiskowych dla ochrony wód, określonych w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE;

- 2. po określeniu punktu początkowego dla jednolitej części wód podziemnych uznanej za zagrożoną zgodnie z sekcją 2.4.4 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE i zgodnie z pkt 1, nie podlega on zmianie w ciągu sześcioletniego cyklu objętego planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, wymaganym na podstawie art. 13 dyrektywy 2000/60/WE;
 - 3. wykazując odwrócenie trendu, bierze się pod uwagę właściwe przepisy o monitoringu zawarte w części A pkt 2.
-

DYREKTYWA 2006/122/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 12 grudnia 2006 r.

zmieniająca po raz trzydziesty dyrektywę Rady 76/769/WE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (sulfonianów perfluorooktanu)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) przeprowadziła ocenę zagrożenia na podstawie informacji udostępnionej w lipcu 2002 r. Z oceny tej wynika, że sulfoniany perfluorooktanu (zwane dalej „PFOS”) są substancjami trwałymi, wykazującymi zdolność do bioakumulacji oraz toksycznymi dla ssaków i, w związku z tym, stanowią powody do obaw.
- (2) Zagrożenia dla zdrowia i środowiska stwarzane przez PFOS zostały ocenione zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 793/93 z dnia 23 marca 1993 r. w sprawie oceny i kontroli ryzyk stwarzanych przez istniejące substancje ⁽³⁾. Ocena ryzyka wskazała potrzebę ograniczenia zagrożeń dla zdrowia i środowiska.
- (3) Przeprowadzono konsultacje z Komitetem Naukowym ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska (zwanym dalej „SCHER”). SCHER stwierdził, że PFOS spełniają kryteria pozwalające zaklasyfikować je jako substancje o wysokiej trwałości, wykazujące dużą zdolność do bioakumulacji i toksyczne. PFOS mogą także przenosić się na dalekie odległości oraz powodować szkodliwe skutki uboczne, w związku z czym spełniają kryteria pozwalające na uznanie ich, zgodnie z konwencją sztokholmską ⁽⁴⁾, za trwałe zanieczyszczenia organiczne (zwane dalej „POP”). SCHER stwierdził potrzebę przeprowadzenia dalszej naukowej oceny ryzyka stwarzanego przez PFOS, ale jednocześnie zgodził się z opinią, że środki mające na celu zmniejszenie ryzyka mogą okazać się niezbędne dla uniknięcia przywrócenia poprzednich zastosowań PFOS. Według SCHER bieżące zastosowania krytyczne w przemyśle lotniczym, przemyśle półprzewodników oraz

przemyśle fotograficznym nie wydają się stwarzać istotnych zagrożeń dla środowiska lub zdrowia ludzi, pod warunkiem że ich emisja do środowiska oraz narażenie na ich działanie w miejscu pracy będą zminimalizowane. W odniesieniu do środków gaśniczych pianotwórczych, SCHER podziela opinię, że przed podjęciem ostatecznej decyzji powinno się ocenić zagrożenia dla zdrowia i środowiska stwarzane przez substytuty. SCHER zgadza się także z ograniczeniem wykorzystywania PFOS w przemyśle galwanicznym, jeżeli nie istnieją inne dostępne środki, które mogłyby być stosowane w celu znacznego zmniejszenia emisji podczas pokrywania galwanicznego.

- (4) W celu ochrony zdrowia i środowiska niezbędne zatem wydaje się ograniczenie wprowadzania do obrotu i stosowania PFOS. Niniejsza dyrektywa ma na celu objęcie swoim zakresem znacznej części zagrożeń wynikających z narażenia. Inne mające niewielką skalę zastosowania PFOS nie wydają się stwarzać zagrożeń i z tego powodu są obecnie wyłączone. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na procesy galwaniczne z wykorzystaniem PFOS; w związku z tym emisja będąca wynikiem tych procesów powinna być ograniczana do minimum poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik (tak zwanych „BAT”) – z pełnym uwzględnieniem wszelkich odpowiednich informacji zawartych w dokumencie referencyjnym w sprawie najlepszych dostępnych technik dotyczącym powierzchniowej obróbki metalu i materiałów z tworzyw sztucznych – opracowanych zgodnie z dyrektywą Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli ⁽⁵⁾ (dyrektywa IPPC). Ponadto państwa członkowskie powinny sporządzić wykazy tych zastosowań, tak aby możliwe było uzyskanie informacji o rzeczywistych ilościach wykorzystywanych i emitowanych.
- (5) Półprodukty oraz artykuły zawierające PFOS powinny również podlegać ograniczeniom w celu ochrony środowiska. Ograniczenia powinny obejmować wszystkie produkty i artykuły, do których PFOS są celowo dodawane, przy czym należy mieć na uwadze, że możliwe jest wykorzystywanie PFOS tylko w niektórych odrębnych częściach lub w powłokach niektórych produktów i artykułów, takich jak wyroby włókiennicze. Niniejsza dyrektywa powinna wprowadzać ograniczenia wyłącznie w stosunku do nowych produktów i nie powinna stosować się do produktów już używanych lub wprowadzonych do obrotu na rynku artykułów używanych. Istniejące zapasy środków gaśniczych pianotwórczych zawierających PFOS powinny jednak zostać zidentyfikowane, a ich stosowanie powinno być dozwolone jedynie przez ograniczony czas, w celu zapobieżenia ewentualnej dalszej emisji będącej wynikiem wykorzystywania takich produktów.

⁽¹⁾ Dz.U. C 195 z 18.8.2006, str. 10.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 11 grudnia 2006 r..

⁽³⁾ Dz.U. L 84 z 5.4.1993, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, str. 1).

- (6) Dla zapewnienia ostatecznego wycofania PFOS z użycia, Komisja powinna dokonywać przeglądów każdego z odstępstw objętych niniejszą dyrektywą, gdy zaistnieje ku temu podstawa w postaci nowych informacji dotyczących zastosowań i opracowanych bezpieczniejszych rozwiązań alternatywnych. Dane odstępstwo mogłoby być nadal dopuszczane jedynie z istotnych względów pod warunkiem że nie istnieją bezpieczniejsze substancje lub technologie, technicznie i ekonomicznie możliwe do wykorzystania, oraz że w celu zminimalizowania emisji PFOS stosowane są najlepsze dostępne techniki.
- (7) Przepuszcza się, że kwas perfluorooktanowy (zwany dalej „PFOA”) i jego sole mają profil ryzyka zbliżony do profilu PFOS; w związku z tym należy monitorować działania podejmowane w zakresie oceny ryzyka i dostępność bezpieczniejszych rozwiązań alternatywnych oraz określić, jakie środki mające na celu zmniejszenie ryzyka – w tym ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu – powinny, w razie potrzeby, być stosowane w Unii Europejskiej.
- (8) Dyrektywa 76/769/EWG ⁽¹⁾ powinna zatem zostać odpowiednio zmieniona.
- (9) Celem niniejszej dyrektywy jest wprowadzenie zharmonizowanych przepisów w odniesieniu do PFOS w celu zachowania rynku wewnętrznego przy równoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia i środowiska zgodnie z wymogami art. 95 Traktatu.
- (10) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego ustanawiającego minimalne wymogi ochrony pracowników, w szczególności dla dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽²⁾ oraz opierających się na niej dyrektywach szczegółowych, w szczególności dyrektywy 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (tekst ujednoczony) ⁽³⁾ oraz dyrektywy Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia

i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) ⁽⁴⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Załącznik I do dyrektywy 76/769/EWG zostaje niniejszym zmieniony zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują najpóźniej do dnia 27 grudnia 2007 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów i tabelę korelacji między tymi przepisami i niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują wspomniane przepisy od dnia 27 czerwca 2008 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia są określane przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. PEKKARINEN
Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/90/WE (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, str. 28).

⁽²⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

⁽³⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, str. 50. Sprostowanie opublikowane w Dz.U. L 229 z 29.6.2004, str. 23.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 131 z 5.5.1998, str. 11. Dyrektywa zmieniona Aktem przystąpienia z 2003 r.

ZAŁĄCZNIK

W załączniku I do dyrektywy 76/769/EWG dodaje się pkt 52 w brzmieniu:

<p>„52. Sulfoniany perfluorooktanu (PFOS) $C_8F_{17}SO_2X$ (X = OH, sole metali (O-M+), halogenek, amid i inne pochodne, w tym polimery)</p>	<p>(1) Nie mogą być wprowadzane na rynek lub stosowane jako substancją lub składnik preparatów w stężeniach równych lub powyżej 0,005 % masy.</p> <p>(2) Nie mogą być wprowadzane na rynek w półproduktach lub artykułach lub ich częściach, jeżeli stężenie PFOS jest równe lub wyższe od 0,1 % masy obliczanej w stosunku do masy strukturalnie lub mikrostrukturalnie odrębnych części zawierających PFOS, lub w wyrobach włókienniczych bądź innych materiałach powlekanych, jeżeli gęstość PFOS jest równa lub wyższa od 1 $\mu\text{g}/\text{m}^2$ powlekanego materiału.</p> <p>(3) Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 nie stosuje się do następujących wyrobów ani do substancji i preparatów potrzebnych do ich wyprodukowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) powłok fotolitograficznych lub antyrefleksyjnych stosowanych w procesach fotolitograficznych, b) powłok fotograficznych stosowanych do filmów, papieru lub płyt drukowych, c) filtrów mgły olejowej stosowanych w niedekoracyjnym twardym chromowaniu (VI) galwanicznym oraz środków zwilżających wykorzystywanych w kontrolowanych systemach galwanizacji, gdzie ilość PFOS uwalnianych do środowiska jest ograniczona do minimum dzięki pełnemu stosowaniu odpowiednich najlepszych dostępnych technik, opracowanych zgodnie z dyrektywą Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (*), d) cieczy hydraulicznych na potrzeby lotnictwa. <p>(4) W drodze odstępstwa od ust. 1 środki gaśnicze pianotwórcze wprowadzone na rynek przed dniem 27 grudnia 2006 r. mogą być wykorzystywane do dnia 27 czerwca 2011 r.</p> <p>(5) Ustępy 1 i 2 stosuje się bez uszczerbku dla rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (**).</p> <p>(6) Nie później niż do dnia 27 grudnia 2008 r. państwa członkowskie sporządzają i podają do wiadomości Komisji wykaz zawierający:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) procesy objęte odstępstwem, o którym mowa w ust. 3 lit. c), oraz ilości PFOS w nich wykorzystywane i emitowane w ich wyniku, b) istniejące zapasy środków gaśniczych pianotwórczych zawierających PFOS. <p>(7) Gdy tylko nowe szczegółowe informacje na temat zastosowań oraz bezpieczniejszych substancji lub technologii alternatywnych w przypadku tych zastosowań stają się dostępne, Komisja dokonuje przeglądu każdego z odstępstw, o których mowa w ust. 3 lit. a) – d), tak aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) PFOS zostały stopniowo wycofane z użycia, gdy tylko stosowanie bezpieczniejszych rozwiązań alternatywnych stanie się technicznie i ekonomicznie wykonalne, b) odstępstwa mogły być nadal dopuszczane z istotnych względów, dla których bezpieczniejsze rozwiązania alternatywne nie istnieją, pod warunkiem że przekazane zostaną informacje o tym, jakie działania podjęto w celu znalezienia bezpieczniejszych rozwiązań alternatywnych, c) emisja PFOS do środowiska została zminimalizowana poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik. <p>(8) Komisja monitoruje działania podejmowane w zakresie oceny ryzyka oraz dostępność bezpieczniejszych substancji lub technologii alternatywnych dotyczących stosowania PFOA i substancji pochodnych oraz proponuje wszelkie niezbędne środki mające na celu zmniejszenie zidentyfikowanego ryzyka – w tym ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu – w szczególności w przypadkach, gdy dostępne są bezpieczniejsze substancje lub technologie alternatywne, technicznie i ekonomicznie możliwe do wykorzystania.”</p>
---	---

(*) Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, str. 1).

(**) Dz.U. L 104 z 8.4.2004, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 907/2006 (Dz.U. L 168 z 21.6.2006, str. 5).